STOPINJICE

28

Letnik 2015-16

GLASILO CUDV DOBRNA

UVOD

Leto mine, kot bi trenil …

Ostanejo spomini, spomini kot stopinjice, ki nakazujejo, da je bilo preteklo obdobje pestro, polno doživljajev, učenja, dela in tudi lepih trenutkov. Ostanejo spomini, ki ogrejejo srce, in ostanejo spomini, ki beležijo naše uspehe.

V okviru Centra za usposabljanje, delo in varstvo Dobrna smo tudi v tem šolskem obdobju nizali korak za korakom, dosegali manjše in večje uspehe, se veselili drobnih in velikih stvari in uživali v vsakdanjih radostih. Bili so dnevi, ki so bili posebni. Posebni za uporabnice in uporabnike, posebni za zaposlene.

V veselje in ponos nam je, da se vam lahko predstavimo. Da pokažemo, kdo smo, kaj počnemo in kaj zmoremo, najbolj pa nas osrečuje, da lahko z vami podelimo delček našega kraja, delček našega doma in nenazadnje tudi delček svojega srca …

Hvala, ker prebirate naše sanje, naše skrivnosti in tudi naše modrosti …

Breda Božnik,
direktorica

OD ZADNJIH STOPINJIC

Spoštovani naši in vsi, ki v tem trenutku berete naše Stopinjice!

Zdi se, da čas vedno hitreje teče. Ko se ozirava nazaj, vidiva:

- Šolsko leto se je komaj dobro začelo in že je pri koncu. V tem šolskem letu je na Dobrni delovalo 6 oddelkov vzgoje in izobraževanja in en kombinirani oddelek učnih delavnic in institucionalnega varstva odraslih. V Dnevnem centru Celje pa sta bila aktivna dva oddelka vzgoje in izobraževanja. Tekoče delo je potekalo po zastavljenih učnih in vzgojnih načrtih posebnega programa vzgoje in izobraževanja. Poleg pouka v razredih in zaposlitev v učnih delavnicah pa je v tem šolskem letu potekalo veliko zanimivih dejavnosti za mlajše in starejše učence. Družili smo se s Piko v Velenju, praznovali pester veseli december, organizirali dneve odprtih vrat, po šolah in drugih ustanovah predstavljali film Moja zgodba, se udeleževali raznih športnih tekmovanj in dogodkov, tekli na Ljubljanskem maratonu in DM teku za ženske, hodili na kulturne in zabavne prireditve, izlete in letovanja ter se veliko družili med seboj. Veliko naštetih aktivnosti je opisanih v zanimivih člankih na naslednjih straneh. Naj vam bo branje v veselje!

- Glede storitev za odrasle smo že sredi drugega poslovnega leta. Redno smo odhajali v delavnice in galerijo, posamezniki pa v integrirane oblike zaposlitev. Pripravili smo razstave izdelkov in sodelovali na sejmih. Obnovili smo lesno delavnico in hiško ter se veselili dodatnih mest v VDC-ju. Uspešno smo izpeljali evropski projekt Na krilih jezika, znanje in izkušnje pa nabirali tudi na številnih drugih domačih in mednarodnih dogodkih. Tudi za veselje in zabavo ni manjkalo priložnosti. Letovanja, novoletni zaključek, planinski pohodi, folklorne vaje, obiski bazena, kina in solnih sob, izleti v okolico, popoldanski potepi po Dobrni in praznovanja rojstnih dni so le nekatere izmed najbolj priljubljenih prostočasnih dejavnosti. Za dobro počutje po stanovanjskih enotah pa smo poskrbeli tudi s sveže prepleskanimi stenami in z dodatno opremo v sobah. Uredili smo tudi zunanjo teraso z visoko gredo, poleg dveh zajčkov, ribic in želv pa sta se nam pridružila nova prijatelja, dva živahna deguja.

Vsem želiva lepo poletje. Zgodbe o poletnih dogodivščinah, ki so pred nami, pa bodo popestrile že naše naslednje Stopinjice.

mag. Petra Žnidarčič,
vodja CUV

Brigita Kuder,
vodja IVO/VDC

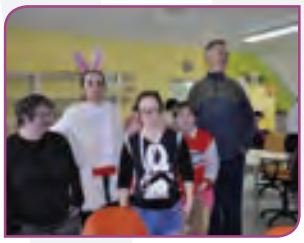

PREJELI SMO CERTIFIKAT E-QALIN

E-Qalin je vseevropski model upravljanja s kakovostjo na področju socialnega varstva. Razvit je bil v okviru sklada Leonardo da Vinci in podprt s strani Evropske skupnosti. Nastal je iz potrebe po vzpostavitvi standardov kakovosti in specifičnem modelu obvladovanja kakovosti na področju socialnega varstva, ki bi bil priznan v nacionalnih okvirih in v Evropi.

Upravljanje s kakovostjo po modelu E-Qalin je trenutno razširjeno v ustanovah socialnega varstva v Avstriji, Franciji, Italiji, Nemčiji, Luksemburgu, Sloveniji, Veliki Britaniji in na Češkem ter Hrvaškem. V CUDV Dobrna smo z delovanjem po modelu E-Qalin/B začeli leta 2012.

Z veseljem vam sporočamo, da smo po obsežni certifikatski presoji, izvedeni v mesecu februarju 2016, prejeli Certifikat E-Qalin/B za socialnovarstvene storitve, ki jih izvajamo. Presojo sta izvedla Andrej Tumpej in Marija Perkovič iz organizacije Bureau Veritas. Ponosni smo, da sta v poročilu med drugim zapisala: »Zaposleni dajejo vtis dobrega kolektiva, naravnanega v iskanje rešitev za zadovoljevanje potreb uporabnikov in zaščito njihovih pravic in koristi, s posebnim poudarkom na vključevanju uporabnikov v vse procese in aktivnosti, na katere zmorejo sami ali ob podpori njihovih zastopnikov vplivati.«

Tudi člani Sveta centra so na seji, 7. 4. 2016, vsem zaposlenim, uporabnikom in zakonitim zastopnikom izrazili pohvalo ob pridobitvi tako pomembnega mednarodnega certifikata.

Vsem, ki kakorkoli pomagate pri naših prizadevanjih za višanje kvalitete življenja naših uporabnic in uporabnikov, se ob tej priložnosti iskreno zahvaljujemo.

BUREAU VERITAS
Certification

Certifikat

prejme

CENTER ZA USPOSABLJANJE, DELO IN VARSTVO DOBRNA
LOKOVINA 13A, 3204 DOBRNA, SLOVENIJA

Bureau Veritas Certification potrjuje, da je bila opravljena presoja modela kakovosti v navedeni ustanovi in da je uvedeni model skladen z zahtevami

Model

E-Qalin ®B

Področje certificiranja

USPOSABLJANJE IN VARSTVO OTROK IN MLADOSTNIKOV,

INSTITUCIONALNO VARSTVO ODRASLIH OSEB,

VODENJE, VARSTVO TER ZAPOSLITEV POD POSEBNIMI POGOJI

Pod pogojem, da organizacija neprekinjeno zagotavlja zadovoljivo delovanje modela kakovosti E-Qalin®, je veljavnost tega certifikata do: 17 februar 2019

Za podrobnejše informacije o veljavnosti tega certifikata pokličite (01) 47 57 670. Dodatna pojasnila v zvezi s področjem certificiranja ter modelom kakovostim, ki ga pokriva ta certifikat, lahko dobite pri certifikacijske organu.

Številka certifikata: SI0017EQ/B *Datum: 18. februar 2016*

E-Qalin

CERTIFICATION AUTHORITY and MANAGING OFFICE
Bureau Veritas Certification, Linhartova cesta 49a, 1000 Ljubljana, Slovenija

Vesna Žerjal,
vodja kakovosti

Mateja Čerenak,
procesna vodja

28 JEZIK JE KLJUČ DO SRCA IN NA KRILIH JEZIKA

S sodelovanjem pri različnih evropskih projektih poskušamo v CUDV Dobrna skupaj z različnimi partnerji raziskati, kaj za mlade s posebnimi potrebami pomeni biti evropski državljan. Pri projektih Jezik je ključ do srca in Na krilih jezika smo se osredotočili na

raziskovanje načinov za razvijanje ključnih kompetenc sporazumevanja v maternem in tujem jeziku. Projekta sta bila uspešna na razpisih programov EU, in sicer Erazmus +, Mladi v akciji (2014 do 2020).

Projekt Jezik je ključ do srca smo pripravili pomladi 2014. Tim sodelavcev je ob pripravi projekta uspešno povezal razpisne zahteve in aktualne vsebinske načrte skupine odraslih uporabnikov v CUDV Dobrna, in sicer tedenski oddih oziroma letovanje na morju ali v hribih. S sodelovanjem partnerske organizacije iz Kraljevice na Hrvaškem smo zastavili načrt aktivnega oddiha mladih odraslih na morju, s poudarkom na spoznavanju medkulturnosti in raziskovanju značilnosti domačega in tujega jezika ter krepitvi jezikovnih kompetenc. Zaradi precejšnjih razlik v jezikovnih in drugih spretnostih med vključenimi ljudmi z motnjami v duševnem razvoju nam je realizacija projekta predstavljala velik izziv. Spraševali smo se, kako vsem sodelujočim omogočiti udejanjanje projektnih ciljev in jih pri tem podpreti. Odločili smo se, da bomo poskusili oblikovati slovensko-hrvaško-angleški Popotniški slovar.

Besedišče za slovar smo začeli izbirati že med pripravami na mladinsko izmenjavo in kasneje v Kraljevici, v juliju 2014. Izkazalo se je, da bomo za oblikovanje potrebovali več časa, kot smo predvideli. Slovar nam je uspelo natisniti ob zaključku letošnjega poletja. Odzivi na izdajo so pozitivni, prejemniki izražajo pobude po dodatnih izvodih. Ponosni smo, da je nastal uporaben pripomoček tako za podporo pri načrtovanju potovanja kot za utrjevanje besedišča in širjenje besednega zaklada.

Kar je dobro, je smiselno nadaljevati. Projekt Na krilih jezika je nastal zgodaj pomladi 2015 in je nadgradnja opisanega projekta. Pri projektu Na krilih jezika sodelujeta poleg partnerske organizacije iz Kraljevice še partnerski organizaciji iz Pule in iz Šibenika. Predvidene

so bile tri mladinske izmenjave. Dve, v Kraljevici in v Šibeniku, sta potekali lani v septembru, tretja pa je potekala v februarju 2016 na Dobrni. Mladostniki in mlajši odrasli do trideset let so na te-renu preizkusili uporabnost Popotniškega slovarja, hkrati pa smo raziskovali možnosti za nove oblike podpore, kot sta na primer video slovar ali aplikacija za mobilni telefon. Poleg jezikovne in zgodovinsko-etnografske dimenzije vsaka izmenjava spodbuja udeležene tudi k izražanju skozi glasbo, šport ali likovno umetnost, predvsem glino in kiparjenje.

Brigita Kuder,
koordinatorka projektov

25 LET NAČRTNE ZOBOZDRAVSTVENE OSKRBE CUDV DOBRNA

Že več kot 25 let se v CUDV Dobrna načrtno in sistematično skrbi za ustno zdravje uporabnikov. Center ves čas uspešno sodeluje z zobozdravniškim timom. Pred 25 leti je z entuziazmom na tem področju postavljala temelje prim. Marta Križnar Škapin, dr. dent. med., pedontologinja, svetnica, s svojo asistentko Elizabeto Hartman, ki je v ambulanti nepogrešljiva še danes. Oblikovan je bil poseben program. Posamezna področja so bila porazdeljena med strokovnim osebjem v zavodu in zdravniškim timom.

Naloge, ki jih izvaja strokovno osebje zavoda so izrednega pomena, ker se izvajajo vsakodnevno, in sicer sem sodijo:
- ustrezna prehrana;
- pomoč pri ustni higieni;

- priprava in motivacija pacientov na obisk pri zobozdravniku;
- pomoč pri delu zobozdravnika;
- seznanitev staršev o zobozdravnikovem zdravljenju;
- izvajanje enostavnih miofunkcijskih vaj.

Zobozdravniški tim pa izvaja naslednje zadolžitve:
- načrtuje in izvaja preventivne in kurativne posege v ustni votlini;
- izobražuje starše in skrbnike;
- pripravi paciente na sanacijo v splošni anesteziji in skrbi za vzdrževanje ustnega zdravja po njej;
- educira strokovno osebje v Centru.

Zobozdravstvena oskrba je potekala že v ambulanti v stari stavbi takratnega zavoda. Oskrbo je nudila otrokom do 26. leta. Otroci so z bolečino iskali pomoč tudi v drugih ambulantah na Dobrni ali v Celju. V preteklosti so se reševala le nujna stanja, ki so bila stresna in naporna tako za uporabnike in osebje kot za zobozdravniški tim. Želeli smo si, da bi preprečili neprijetne situacije in da bi lahko tudi ti otroci razvili pozitiven odnos do svojega ustnega zdravja, zato smo se reševanja težave lotili sistematično.
Po širitvi centra in selitvi v nove prostore se je povečalo število odraslih uporabnikov, zato smo morali sodelovati tudi z zobozdravnikom za odrasle. Skrb za ustno higieno in zdravje odraslih je prevzela zasebna zobozdravnica s koncesijo v Celju, Alenka Mandić. Otroci do 19. leta pa se še naprej vodijo v naši specialistični ambulanti za otroke in preventivo v Celju.

Rezultate načrtnega dela pri otrocih in mladostnikih do 19. leta zadnjih desetih let smo primerjali z začetnimi desetimi leti in ugotovili: prisotnega je bilo manj kariesa in izdrtih zob zaradi kariesa, nižji delež napotitev na sanacijo v splošno anastezijo (le 3 %), porast preventivnih nad kurativnimi storitvami, minimalno število urgentnih primerov in dvakrat večji delež otrok brez kariesa.
Če želimo uporabnikom zagotoviti pravičnost in enako zdravje ter slediti cilju WHO »zdravje za vse«, moramo še posebej poskrbeti za njih in upoštevati posebne biološke in socialne kategorije teh pacientov.

Ves trud in skrb pa sta poplačana, ko vidiš zadovoljne in nasmejane obraze in veš, da si prispeval delček k zadovoljstvu in višji kvaliteti življenja tako uporabnikov, njihovih svojcev kot tudi osebja v centru.

Marta Tome,
dr. dent. med., spec. otroškega in prev. zobozdravstva

AKTIVNOSTI IN TERAPIJA S POMOČJO KONJA V CUDV DOBRNA

V tem šolskem letu smo uspešno nadaljevali z intenzivnimi hipoterapevtskimi obravnavami in tudi drugimi aktivnostmi in terapijami s pomočjo Nodike, Fagurja in Nekvija. Zaposleni na oddelku za medicinsko rehabilitacijo smo izvedli povečan obseg intenzivnih razvojno-nevroloških obravnav in obravnav nevrološkega bolnika z dodatnimi hipoterapijami za vse predšolske in šoloobvezne uporabnike v OE CUV. Prav tako smo izvedli povečan obseg aktivnosti in terapije s pomočjo konj za uporabnike v VDC-ju in pri IVO programu za odrasle. Poleg tega so člani tima skrbeli za vzdrževanje obstoječe infrastrukture in za nego ter vzdrževanje optimalne psihotelesne pripravljenosti konj, ki so terapije izvajali. Za povečanje kompetenc članov ATPK tima pri delu s konji smo uspešno izvedli delavnico z inštruktorico jahanja. Člani ožjega tima ATPK-ja (Anja, Marinka, Sanja, Damjana) so se ob vikendih pridno izobraževali v Ustanovi fundaciji Nazaj na konja v Starošincih ter zagotavljali optimalno število rednih treningov konj kot obvezni del priprave na hipoterapijo. Vsi ostali člani tima, in sicer Tatjana, Kaja, Denis, Matic, Simon, Tomaž, pa tudi Mateja in celo naš Jasminko ter drugi pridni fantje iz šolskih skupin OVI V, UŽD B, UŽD C in iz VDC-ja ter IVO MAS so prav tako pridno pomagali pri zelenem programu ATPK.

Konji in vse aktivnosti ter terapije, povezane z njimi, so tudi v tem šolskem letu obogatile kvaliteto življenja uporabnikov in našega strokovnega dela. Menim, da predstavljamo v Sloveniji primer dobre prakse, saj smo spodbujali vključevanje uporabnikov k delu s konji, spodbujali njihovo samostojnost, jih opolnomočili in jim omogočili pridobiti dodatno znanje, različne spretnosti, veščine ter občutek kompetentnosti, razvijanje in ohranjanje primernega odnosa do živali, krepitev pozitivne samopodobe, samostojnosti in nenazadnje občutka lastne vrednosti. ATPK tim je

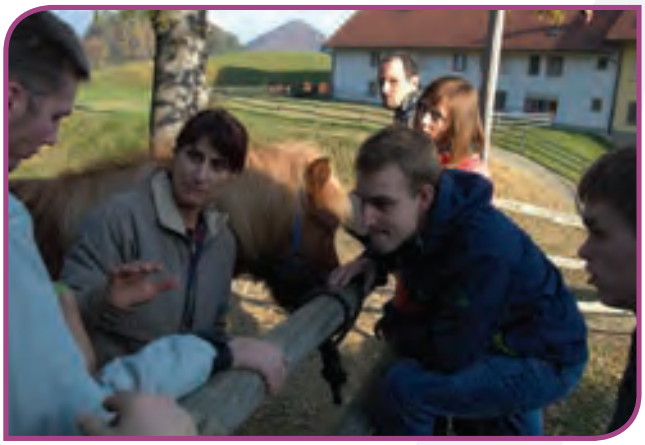

vključen tudi v izvedbo aktivnosti na dan družini prijaznega podjetja za otroke zaposlenih s pomočjo konj v okviru EU projekta mladinske izmenjave Na krilih jezika. Člani tima so se udeležili strokovne ekskurzije v center Sterntalerhof v Gradcu.

Želimo si, da bi se tudi v prihodnje v našem centru izvajale redne aktivnosti in terapije s pomočjo konj kot dopolnili program medicinske rehabilitacije ter

posebnega programa vzgoje in izobraževanja. V okviru ATPK-ja želimo v prihodnje v celoti aktivirati zeleni program. Pri programu oskrbe konj in skrbi za konjeniško infrastrukturo kot podprojektu ATPK projekta bi se osredotočili tako na terapevtske elemente kot tudi na socialne oziroma inkluzijske elemente (rehabilitacijski in habilitacijski programi, programi usposabljanja, dela, prostočasni programi z obiski kmetij, učni programi, učenje novih veščin v okviru omenjenega programa oskrbe konj, prostovoljstvo).

Vključevanje uporabnikov CUDV Dobrna iz obeh organizacijskih enot, in sicer tako enote za šolstvo kot enote za odrasle, v delo in življenje v okviru programa

oskrbe konj in skrbi za konjeniško infrastrukturo predstavlja novo obliko socialne storitve oziroma vsebino z dopolnilno dejavnostjo. Zeleni program bi združeval principe osnovne kmetijske proizvodnje s

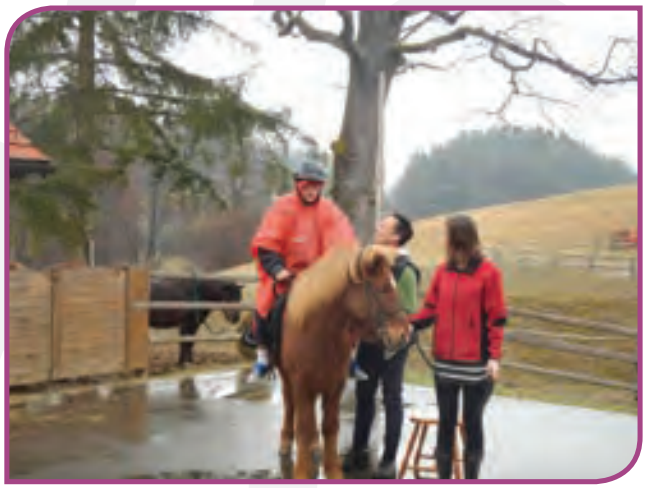

posebno socialno-varstveno storitvijo in s tem nudil nove priložnosti za delo uporabnikov in terapevtske aktivnosti.

mag. Tine Kovačič,
vodja ATPK tima

28 "KVA DOGAJA V DNEVNEM CENTRU CELE?"

Veliko se dogaja … poleg tega da se pridno učimo, vestno praznujemo tudi rojstne dneve … Mile je z našo pomočjo upihnil kar 19 svečk.

Vid pa je upihnil 7 svečk kar sam … Iskrene čestitke tudi vsem drugim!

Na športnem dnevu smo kot profesionalni kolesarji izvedli prilagojen »Tour de France in Giro d'Italia« kar po hodnikih Dnevnega centra Celje …

Spet drugi pa smo se pripravljali na dirko Formule 1 …

Tretji pa so se šli adrenalinske vodne športe …

Na programu smo imeli tudi delovne dneve. Na enem izmed njih smo pridno sejali semena.

Anja si je zaželela posebnega razvajanja rok, zato je s pomočjo svoje razredničarke Urške kot podporne osebe obiskala manikerko.

Moški del ekipe pa si je zaželel dneva iger in plavanja v bazenu.

Ženski del si je nato rekel: «Imperij vrača udarec« …

28

… in si v tednu knjige privoščil ženski večer. Pogledale so si film PS I love you … in poglejte si to veselje!!!

Težko smo pričakali tri dobre može. Miklavž nas je prvi bogato obdaril.

Sproščeno uživanje na vrtu.

V njegovem spremstvu je bil tudi parkelj. Ker smo bili pridni, je bil do nas zelo prizanesljiv.

V pesku smo vmes zaman iskali skriti zaklad.

Šele Božiček nam je podaril ogromno skrinjo s čisto pravimi zlatniki. V imenu vseh nas jo je prevzela naša Tatiana, ki je bila kar v zadregi ...

Vsem prisotnim je Božiček povedal, da je njegova gesta namenjena vsem zaposlenim, in sicer za delovno uspešnost, saj sedanja vlada ob koncu 2015 tega ni uresničila.

To je bila zopet odlična priložnost, da smo se skupaj poveselili s starši naših učencev.

28

Sledil je najlepši silvestrski poljub … mama Spomenka je bila prvakinja!!!

Kljub njeni naglici smo našli čas za norčije na snegu … pridružila se je tudi vodja.

Za kratek čas nas je obiskala tetka Zima, ki pa se ji je letos nekam mudilo …

S sanmi nas je morala voziti po Celju! Ha!

Sledile so mastne priprave na festival Pust mastnih ust ...

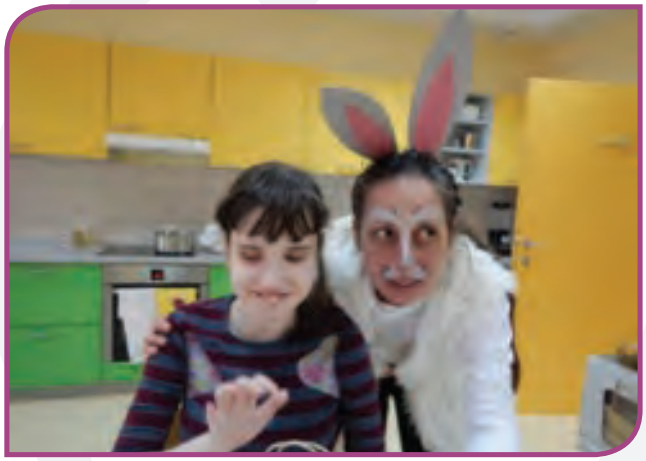

Že tradicionalno nas je obiskal prijazni velikonočni zajček.

... ki je privabil tudi lepotico in zver.

Katja se ga je še posebej zelo razveselila. Kar vriskala je od sreče!!!

Slinila sta se okrog slastnih lectovih src.

Ob materinskem dnevu smo izdelovali darilca za naše mame.

28

Tudi naša Sanja se je izredno potrudila.

Na njen ukaz smo jih spustili … in poleteli so v nebo …

Končno smo dočakali dan odprtih vrat … bilo je noro!!! Zabeležili smo rekordno udeležbo! Zvrstili so se številni nastopi in pestre delavnice.

Ob dnevu odprtih vrat smo obiskali center na Dobrni …

Vsi udeleženci smo svoje skrite in odkrite želje napisali na balone … to je bil res dan naših sanj!!! Naša legendarna Tatiana je bila v akciji … tik pred spustom balonov v zrak …

… nato pa odjezdili na Divji zahod … uauuuu.

Glavni organizatorki Tatiana in Martina K. J. sta za VIP časopis v družbi Anite, predsednice sveta centra, pozirali za fotografe skupaj s sodelavci Dnevnega centra Celje.

Tim Dnevnega centra Celje

28 TAKTILNO ZAZNAVANJE

28 POHODI IN SPREHODI TER LETOVANJE

Uporabniki ter vzgojitelji in varuhi skupine IVO MAS že kar nekaj časa veljamo za pohodniške navdušence, saj vsi radi in predvsem veliko hodimo. Največkrat se na krajše in daljše pohode podamo v popoldanskem času po okolici centra. Občasno se zapeljemo tudi kam dlje, včasih si med celodnevnim dežurstvom ob vikendih privoščimo, da raziskujemo pohodniške poti od zore do mraka. Skorajda ni uporabnika, ki se nam ne bi z veseljem pridružil in preživel svoj prosti čas malo drugače, zanimivejše in hkrati poskrbel za svoje zdravje.

Prav zato sva v lanskem letu s sodelavko Tanjo sklenila, da bova izbrala nekaj planinsko-popotniških ciljev, ki bi jih tekom leta z uporabniki obiskali in jih tudi zabeležili. Za vsakega uporabnika smo zato izdelali pohodniško knjižico, v njej smo zabeležili enajst lokacij ter omenili tudi njihove znamenitosti. Izbrala sva nekaj predlogov za celodnevne izlete, večina predlogov pa je bilo za krajše popoldanske izlete v naravo. S pomočjo predlogov v knjižici so tudi drugi sodelavci načrtovali pohode, ki so glede na vremenske razmere in utrip v skupini izpolnjevali zastavljene cilje. Sprehodom in pohodom so se občasno pridružili tudi uporabiniki iz drugih skupin.

Menimo, da smo bili pri uresničevanju zastavljenih ciljev uspešni, saj nam je uspelo prehoditi sedem pohodniških poti od enajstih. Prehodili smo Zmajčkovo učno pot, se povzpeli na Kunigundo, Celjski grad, Koželj nad Velenjem, odpešačili smo do Lemberga, pogledali, kako zgleda Rogla brez snega, za piko na i pa smo utrujene noge cel dan namakali v našem morju. Vsi smo se strinjali, da bomo v letošnjem šolskem letu vse poti ponovno prehodili.

Letos so se Matej, Mateja in Jani iz skupine IVO MAS ter Damjan, Suzana in Matjaž iz nove mansarde, skupaj s Tanjo in Denisom odpravili tudi na pohodniško letovanje v Kranjsko Goro, kjer so preživeli zanimive in izletniško obarvane dneve. Bili so skoraj na vrhu letalnice v Planici, se povzpeli na Vršič in opazovali, kako se Triglav kopa v oblakih. Privoščili so si tudi blejsko kremšnito in se po Bledu zapeljali z vlakcem. Nihalka jih je ponesla na Vogel, od koder so imeli lepo izhodišče za dolg pohod po zelenih planotah, kjer so naleteli celo še na sneg. Obiskali so kristalno čisto jezero Jasna in se sprehodili po strminah kranjskogorskega smučišča. Ker je bilo jezero premrzlo, so se raje namočili kar v tamkajšnjem bazenu. Pred odhodom pa so si seveda privoščili še pico.

Ne moremo se odločiti, ali letovanje predstavlja zaključek stare ali začetek nove sezone naših pohodniških dogodivščin. No, če bi vprašali naše uporabnike, bi vsi najbrž v en glas pritrdili, da to sploh ni pomembno, ampak samo, da se »mamo fajn«.

Simon R. Konečnik,
varuh

PO TREBUHU IN PO KOLENIH SKOZI JAMO HUDA LUKNJA

Vinko, Bine, Toni, Ina, Aljaž, Zlatko, Jasmina, Mitja in Luka smo se nekega junijskega dopoldneva v spremstvu Andreja, Milene, Tomaža, Sanje in Urške

s kupom jamarske opreme in obilno malico stlačili v dva avtomobila in se odpeljali proti podzemni kraški jami Huda luknja, ki leži na pobočju brega Tisnik v bližini Gornjega Doliča. Na pobočju Tisnika je približno dvajset dostopnih votlin, med njimi tudi Huda luknja. V jami izvira potok Ponikva. Raziskanih je približno 2,3 km jame.

Po jami sta nas vodila izkušena jamarska reševalca Mateja Mažgan in Boris Šajtegelj. Opremljeni s čeladami, svetilkami in kombinezoni smo našo jamarsko pustolovščino začeli pred majhnim, skoraj neopaznem vhodom, zavarovanim z rešetkami. Malo po kolenih in malo po trebuhu smo se splazili po ozkem rovu, kar nam je takoj pognalo kri po žilah. A ko smo premagali prvi, verjetno najzahtevnejši del jame, smo se lahko zravnali in po rovih ter skalah približno tri ure raziskovali jamski svet. Prečili smo sifon in se stlačili skozi ožino ali dve. Srečali smo tudi netopirje, opazovali jamske kačice in pajke (med njimi tudi enega posebej rejenega). Našli smo celo kosti jamskih medvedov, ki so nekoč živeli tod!

Ko smo zaključili našo jamarsko avanturo, smo slekli

premočena in blatna oblačila in hitro zagrabili vsak svoj sendvič. Izlet smo, kot se spodobi, zaključili z obiskom kavarne ter popili skodelico kave in steklenico koka-kole. Naslednji dan so nas na obisk jame opomnile prijetno utrujene mišice in triurno čiščenje blatnih čevljev.

EKIPA JAMARJEV

ZAKLJUČEK ŠOLSKEGA LETA 2014/15 V CUDV DOBRNA

»Zvečer, ko se mi že po malem odpravljamo spat, se na nebu zvezde zbude. Otrokom pojo uspavanke, mornarjem kažejo pot skozi valove morja in pesnikom svetijo v srce, da jim laže izpod peresa teče rima ...«
Ob zaključku lanskega šolskega leta smo v našem centru obeležili 101. letnico rojstva Frana Milčinskega Ježka, ki je znan kot avtor številnih pesmi za otroke in odrasle, igralec, režiser, humorist in še bi lahko naštevali. Uporabnikom, staršem, svojcem in tudi zaposlenim smo prikazali delček njegovega ustvarjanja, in sicer smo na dramskem odru uprizorili njegovo najbolj znano otroško pravljico Zvezdico Zaspanko. Nekoliko

prirejeno pravljico so nam tokrat pomagali uprizoriti tako naši najmlajši in najtežje gibalno ovirani učenci kot tudi tisti, ki jim je oder že popolnoma domač. Pred uprizoritvijo igre je za pravljično vzdušje poskrbel nastop naših bobnarjev, kasneje pa člani literarnega

krožka z recitali in pevskimi točkami. Srečanje smo zaključili s prijetnim druženjem ob številnih dobrotah, ki so jih pripravili v kuhinji našega centra.

Vanja Sušec,
razredničarka

IZLET V VODNO MESTO VELENJE

Ekipa Kluba vodnih športov Velenje nas je povabila na izlet in ogled Vodnega mesta na Velenjskem jezeru. Odpeljali smo se do jezera, kjer nas je pričakala prijazna gospa z ledenim čajem. Vkrcali smo se na

ladjico (pleterna) in se odpeljali po jezeru. Opazovali smo lep, raznovrstni živalski in rastlinski svet in se zabavali v družbi duhovitega »skiperja«, ki je stresal šale kot iz rokava. Prispeli smo do Vodnega mesta in se povzpeli nanj. Opazovali smo informativne table z opisom zgodovine mesta Velenje in posledicami ugrezanja zaradi Premogovnika Velenje. Zanimivo je bilo videti vse ljudi in hiše, ki so izginili zaradi ugrezanja tal. Težko si je predstavljati, da nekoč tukaj ni bilo jezer. Na Vodnem mestu gnezdijo nekatere redke ptice. Odločili smo se tudi za panoramsko vožnjo po jezeru

in jo zaključili pod vodometom. Ob zaključku nas je prijazna gospa presenetila še s sladoledom, ki smo se ga prav vsi zelo razveselili. To je bila pika na i krasnega dopoldanskega doživetja, ki ga bomo obdržali v lepem spominu. Veselimo se že naslednjega obiska.

Andrej Pompe,
športni pedagog

28 MALO DRUGAČNA JULIJSKA SOBOTA

Čudovitega poletnega dne smo se majhna druščina dveh varuhinj in sedmih uporabnikov Centra za usposabljanje, delo in varstvo Dobrna odpravili na izlet. Ne na kakršenkoli izlet, na prav poseben. Malo po pol deseti uri zjutraj smo sedli na vlak. Uganete na katerega? Na »muzejca«.
Muzejski vlak je nekaj posebnega. Skoraj sto let stara

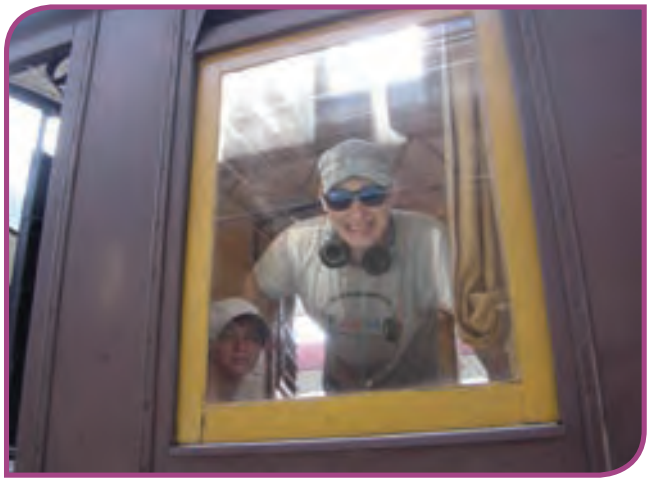

črna lokomotiva je pihala, sopihala in glasno trobila. Za seboj je vlekla lične vagone z lesenimi sedeži, ima čisto poseben mehanizem za odpiranje oken ter razgledno okno, skozi katerega smo lahko videli črn dim, ki se je vil iz dimnika. Morda ste uganili, kam smo se odpravili. Med junijem in septembrom, kot dodatna

poletna turistična ponudba, vozi muzejski vlak iz Celja do Podčetrtka. Mi smo se namenili na bazen. Po razburljivi vožnji, polni drugačnih vtisov, kot jih nudijo sodobni vlaki, smo se z veseljem ohladili v atraktivnih bazenih Termalnega parka Aqualuna. Preizkusili smo

vse bazene in tobogane. Malo nas je bilo tudi strah spustiti se po njih. Čas je tekel čisto prehitro, še počivati smo pozabili.
Dan je minil kot blisk in vlak je odsopihal proti domu. Vidno utrujeni in polni vtisov smo pot predremali. Vsem udeležencem je bil izlet tako zelo všeč, da smo se dogovorili, da kaj podobnega še ponovimo. Naslednje leto.

Lidija Hrnčič Drašković,
varuhinja

Z DOBROTAMI V NOVO ŠOLSKO LETO

V Centru za usposabljanje, delo in varstvo Dobrna smo z navdušenjem pričakali novo šolsko leto. Običajno zaključimo šolsko leto s piknikom, vendar smo takrat že vsi utrujeni in brez moči, zato smo se tokrat odločili drugače. Piknik smo si pripravili na zadnji dan počitnic in povabili tako uporabnike kot vse zaposlene. Izmenjali smo si zanimive zgodbe o poletnih dogodivščinah in načrtovali novo šolsko leto. Najlepše se zahvaljujem našim kuharicam in kuharju, da so poskrbeli za obilne porcije.

Vesna Žerjal,
socialna delavka

MIRNO MORJE 2015

Največjega mednarodnega jadralskega projekta smo se v septembru 2015 že tradicionalno udeležili tudi člani ekipe CUDV Dobrna. Z ekipo iz CUDV Draga smo preživeli nepozabnih 7 dni.
Skoraj 1000 nas je bilo iz 22 držav, bili smo si različni, pa vendar v marsičem tako zelo podobni. Spoznali smo, da imamo podobne želje in potrebe, da so nam pomembne skupne vrednote. Skupinska akcija izpusta

skoraj 1000 balonov iz 102 jadrnic je simbolizirala prijateljstvo, mir, strpnost, srečo, veselje, pravico do učenja in igre, aktivnega preživljanja prostega časa ... Našim uporabnikom skušamo tako obogatiti življenje s pomembnimi izkušnjami, ki jih za samostojnejše življenje pridobivajo s sodelovanjem pri dodatnih dejavnosti in ne le s pomočjo osnovnih vzgojno-

varstvenih storitev, storitev medicinske rehabilitacije ali zdravstvene nege.
Projekt Mirno morje je eden izmed pomembnih socialno-pedagoških projektov v Evropi, ki je namenjen tudi osebam z motnjami v telesnem in duševnem

razvoju. Življenje na jadrnici nam je vsem udeležencem iz CUDV Dobrna in CUDV Draga Ig omogočilo intenzivno socialno učenje, učenje motorike ter nudilo možnost za pridobivanje novih in drugačnih, a za življenje pomembnih izkušenj, spretnosti, veščin ter znanj. Na naši jadrnici smo bili uporabniki Martin Z., Suzana, Martin B., Urška, skiper Klavdij, pomočnica skiperja Ivi, Jožica in fizioterapevt Tine. Učenje jadralskih veščin

je predstavljalo za učence s posebnimi potrebami izredno motivacijo s številnimi terapevtskimi učinki.

Pri gibalno-športni vzgoji v telovadnici oziroma pri kabinetni fizioterapevtski obravnavi jih ne bi dosegli v tolikšni meri, kot smo jih lahko na jadrnici. Jadrnica je namreč po svoji zasnovi odličen poligon, sestavljen iz številnih strmih stopnic, spalnic s pogradi, zato smo veliko plezali in se urili v številnih novih motoričnih spretnostih in sposobnostih. Prav poseben izziv je predstavljalo učenje osnov jadranja, navigacije, zavezovanja mornarskih vozlov. Lahko smo se preizkusili v krmarjenju jadrnice, s čimer smo pridobili na naši samozavesti, samozaupanju in izboljšanju samopodobe. Na jadrnici smo med plovbo dosegali tudi druge cilje, saj se je tudi sramežljivejšim učencem ponujala priložnost, da so se bolj odprli v okolje, omogočili socialno komunikacijo in navezovali prijateljstva na številnih delavnicah, prireditvah MM 2015, animacijskih delavnicah.

Naša Suzana sicer legendarnega Radia Rogla na jadrnici ni mogla poslušati, bila je pa vesela vseh dalmatinskih pesmi na hrvaškem programu. Suzana je vtise strnila takole: »Na Mirnem morju mi je bilo všeč jadranje, skakanje v vodo, vožnja s čolnom in plavanje, zato sem bila zelooo dobre volje!« Martin je zase povedal: «Bil sem hitri Martin in rad sem obiskoval dekleta in prijatelje po drugih jadrnicah. Zaljubil sem se do ušes!!! Všeč pa so mi bile tudi športne igre, tatooji, skakanje v vodo, žur in ples na plaži ter jadranje na Maslenico … Užival sem 100 na uro.« Urška iz Iga je uživala v dobri družbi, deklamiranju, petju pesmi, plavanju in jadranju s prijatelji. Najbolj ji je bilo všeč, da je ob domači hrani popila kozarec osvežilne Coca-Cole. S Tinetovo pomočjo je spesnila odo: «Tiha napetost iz čistih globin, danes prinaša hladna Coca-Cola. Rada imam to pijačo z ledom. Coca-Cola rada te imam.« Martin B. je svoja doživetja strnil takole: «Rad sem na morju s prijatelji. Prvič sem plaval v globoki vodi in skakal s pomola. Bilo je super.« Uporabnikom smo z udeležbo na jadranju MM 2015 omogočili tudi uveljavljanje enakih možnosti, enake obravnave in preprečevanje diskriminacije, ki jo osebe s posebnimi potrebami v življenju pogosto doživljajo na različnih področjih.

mag. Tine Kovačič,
vodja oddelka medicinske rehabilitacije

PIKA NOGAVIČKA

V VELENJU SMO OBISKALI PRIREDITEV PIKA NOGAVIČKA. NA DELAVNICAH SMO IZDELALI SNEŽAKE, NATO SMO SI OGLEDALI PIKINO HIŠO, VILO ČIRA ČARA. PRED HIŠO NAS JE PRIČAKAL KONJ ALFRED, V HIŠI SMO SREČALI TUDI KAPITANA IN PIKO. V TRGOVINI ŽIVALSKI VRT SMO SI KUPILI PLIŠASTEGA FICKA, VID SI GA NI IZBRAL. IZBRALI SMO SI TUDI LUČKE ZA SOBO. JAZ SEM PRIJATELJE POGOSTIL Z BONBONI IN ČIPSEM. IMELI SMO SE ZELO LEPO, ČAS ZA OGLEDE JE PREHITRO MINIL.

Matic,
uporabnik

DRŽAVNI KONJENIŠKI TURNIR ZA OTROKE S POSEBNIMI POTREBAMI

V četrtek, 24. 9. 2015, smo se na povabilo Zavoda Nazaj na konja iz Starošinc pri Ptuju udeležili državnega konjeniškega turnirja. Obiskovalcev je bilo veliko, saj so se tekmovanja udeležili uporabniki iz skoraj vseh centrov oziroma zavodov po Sloveniji. Dogodek se je pričel s kvizom in skupinskimi aktivnostmi. Prepoznavali smo dele konjevega telesa, ugotavljali, katero hrano konji radi jedo, iskali opremo ter odgovarjali na najrazličnejša vprašanja, povezana s konji.

V drugem delu tekmovanja smo se zavihteli na konjski hrbet. Naloga jahačev je bila odjahati tekmovalni poligon. Na vsaki postaji so morali uspešno opraviti tudi spretnostno nalogo. Naš center so zastopali štirje tekmovalci, in sicer Kristjan, Nastja, Matej in Luka. S tribun so jih podpirali navijači, opremljeni s transparenti. Naša ekipa tako tekmovalcev kot navijačev se je odlično odrezala. Po končanem tekmovalnem delu smo se okrepčali z okusnim kosilom.

Ob zaključku smo uživali v predstavi in glasbenem nastopu. Za izkazane veščine na tekmovanju in za sodelovanje smo prejeli medalje in priznanja.

Še enkrat čestitke in pohvale našim sodelujočim uporabnikom!

Anja Bregar in Damjana Srebotnjak,
ATPK TIM

28 CUDV DOBRNA NA LJUBLJANSKEM MARATONU

V nedeljo, 25. 10. 2015, so uporabniki Centra za usposabljanje delo in varstvo Dobrna ter njihovi spremljevalci že drugič zapored dokazali, da prav nič ni nemogoče. Pretekli so deset kilometrov na Ljubljanskem maratonu, kar dokazuje, da so tudi osebe s posebnimi potrebami zmožne premagovati ekstremne napore.

Ideja se je pred dvema letoma rodila v CUDV Radovljica, saj so želeli premakniti meje preverjenih zmožnosti uporabnikov. Do takrat je bila najdaljša

disciplina v okviru Specialne olimpijade Slovenije tek na osemsto metrov. K sodelovanju pri projektu, ki so ga poimenovali 5 tekov za 125 nasmehov, so kmalu povabili še ostale zavode za usposabljanje.

V CUDV Dobrna smo povabilo z navdušenjem sprejeli in pričeli s treningi, ki so potekali od meseca maja pa vse do konca oktobra. Pomoč nam je nudil strokovnjak za vzdržljivostno vadbo, prostovoljec Andrej Podgoršek, ki je vodil celotno pripravo na tekmovanja in bil tudi spremljevalec naših fantov na Ljubljanskem maratonu. Začeli smo postopoma s tekom in hojo, dokler nismo bili sposobni preteči daljše razdalje brez prekinitve. Kmalu je bila na vrsti prva prava preizkušnja, Tek brez meja v avstrijski Globasnici, ki ga je organiziral CUDV Črna na Koroškem. Kot nalašč je bila to najkrajša preizkušnja, dolga le šest kilometrov. Naši uporabniki so vsi z lahkoto pretekli razdaljo, nekateri prav v rekordnem času. Tekmovalci so postali še bolj motivirani za naporne treninge. Postopoma smo podaljševali pretečeno razdaljo, tako da so bili sposobni preteči že osem kilometrov brez prestanka, tudi v klanec. Sledila je druga preizkušnja v prečudovitem okolju ribnikov Iga, ki jo je organizirala CUDV Draga Ig. Tudi razdaljo osmih kilometrov so brez težav premagali vsi udeleženci. Zadnji teden pred maratonom smo imeli še tekaške priprave v Puli, kjer smo v sproščenem vzdušju pod nadzorom dr. Branka Škofa trenirali in se pripravljali na sklepno dejanje.

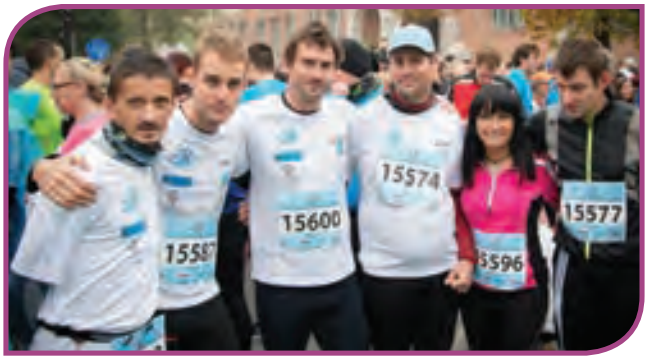

Sledila je zaključna preizkušnja, katero smo vsi nestrpno čakali, Ljubljanski maraton. Preteči deset kilometrov pa ni bilo kar tako. Trenutke krize so nam lajšali navijači, ki so bili ob progi navzoči ves čas. Še nikoli nismo tekli na tako množični prireditvi. Prihod v cilj je bil res nekaj posebnega. Dvajsettisočglava množica je navijala in vzklikala samo za nas. To nepopisno navdušenje nam bo ostalo v lepem spominu za vedno.

S tem smo dokazali, da so tudi ljudje s posebnimi potrebami zmožni ekstremnih naporov, seveda ob spremstvu in strokovno vodeni vadbi. V naslednjem

letu se nameravamo zopet udeležiti vseh tekaških tekmovanj. Po tihem si želimo, da bi kateri izmed uporabnikov pretekel tudi razdaljo enaindvajset kilometrov, kar je ob skrbno načrtovani vadbi prav gotovo izvedljivo.

Andrej Pompe,
športni pedagog

BARVE IN DAROVI JESENI

V oktobru smo ustvarjali za likovni natečaj revije Prostočasnik, Barve in darovi jeseni. Revijo redno prebiramo in letošnja jesen nas je še posebej navdihnila, zato smo izdelali in poslali tudi svoje izdelke na omenjeni natečaj. Upamo na kakšno knjižno nagrado, sicer pa se držimo mota Važno je sodelovati … in veselo slikamo še naprej.

Helena Maček,
likovna pedagoginja

28 IZLET V CELJE

Med jesenskimi počitnicami smo se učiteljice in uporabniki, ki radi ustvarjamo, odpravili na izlet v Celje.

Obiskali smo Stari grad Celje, kjer nas je sprejela prijazna receptorka in nas usmerila v čudovito prenovljeno notranjost graščine. Kljub rahlemu rosenju smo uživali v srednjeveški arhitekturi in izvedli pravi »fotoshooting«.

Pot nas je nato vodila mimo reke Savinje do Osrednje knjižnice Celje. V kavarni in slaščičarni Miško Knjižko smo si privoščili kavo in čaj ter se posladkali s čokoladnimi rezinami. Prelistali smo tudi nekaj knjig ter si z zanimanjem ogledali turistični vodnik.

Končno smo se odpravili v Likovni salon Celje, kjer so nas prav tako zelo prijazno sprejeli. Ogledali smo si interaktivno razstavo likovnega pedagoga Borisa Oblišarja z naslovom NULTAURA.

Med ogledom smo vsi aktivno sodelovali in uporabili vse ponujene likovne tehnike. Bilo je nepozabno.

Helena Maček,
likovna pedagoginja

Jerneja Borovnik, Urška Perko,
razredničarki

OBISK ZBIRNEGA CENTRA ZA ODPADKE V VELENJU

V CENTRU ZA USPOSABLJANJE, DELO IN VARSTVO DOBRNA ŽE ČETRTO LETO SODELUJEMO PRI PROJEKTU EKOŠOLA. V CENTRU PRIDNO LOČUJEMO ODPADKE V RAZLIČNE ZABOJNIKE. UČITELJICA BOJANA PREVERJA, ALI ODLAGAMO ODPADKE V PRAVI KONTEJNER. OBISKAL NAS JE ŽE E-TRANSFORMER, MULTIMEDIJSKI TOVORNJAK.

V PETEK, 20. 11. 2015, SE JE NAŠA SKUPINA UPORABNIKOV Z NOVIM KOMBIJEM ODPELJALA V ZBIRNI CENTER ZA ODPADKE V VELENJE, DA BI SI OGLEDALI, KAJ SE DOGAJA Z ODPADKI, KO JIH SMETARJI ODPELJEJO. TU NAS JE PRIJAZNO PRIČAKALA IN SPREJELA GOSPA ALENKA CENTRIH. OGLEDALI SMO SI, KAKO LOČUJEJO ODPADKE V POSAMEZNE ZABOJNIKE. GOSPA ALENKA NAM JE POVEDALA, KAJ NAREDIJO Z NEVARNIMI SNOVMI, KOT SO BARVE, LAKI, RAZNA ODPADNA OLJA … TE ODPADKE ZAŽGEJO. V OMEJENEM PROSTORU JE BILA POKVARJENA IN OBRABLJENA ELEKTRONIKA IN APARATI: TELEVIZIJE, RAČUNALNIKI, GOSPODINJSKI APARATI … APARATE RAZSTAVIJO IN IZ NJIH POBEREJO UPORABNE KOVINE, KOT SO BAKER, ZLATO, MEDENINA, KI SE UPORABIJO V NADALJNJI PREDELAVI. V ENEM IZMED ZABOJNIKU SO BILE TUDI OBREZNINE DREVES, KI JIH PREDELAJO V KOMPOST. SPREMLJALI SMO PRETOVARJANJE ZABOJNIKOV V VEČJE KONTEJNERJE, KI NADALJUJEJO POT V CELJE. OGLEDALI SMO SI TUDI STARO ZASUTO ODLAGALIŠČE. OPAZNI SO SAMO ŠE ČRNI ZRAČNIKI, KI PREPREČUJEJO EKSPLOZIJO PROIZVEDENIH PLINOV. PLIN BI LAHKO UPORABILI ZA OGREVANJE.

PO OGLEDU SMO SE GOSPE ALENKI ZAHVALILI ZA PRIJAZNOST. OB IZHODU NAM JE IZROČILA TUDI LIST Z ZAPISANO TEŽO. NA TEHTNICI ZA TOVORNJAKE SMO SE NAMREČ STEHTALI TUDI MI.

Zlatko,
uporabnik

TRADICIONALNI SLOVENSKI ZAJTRK

V petek, 20. 11. 2015, smo se pridružili vseslovenskemu projektu Tradicionalni slovenski zajtrk.

Posladkali smo se z maslom, mlekom, kruhom, medom in jabolkom. Vsa živila so bila slovenskega izvora. Po zdravem zajtrku smo se zadovoljni lotili dela.

Vesna Žerjal,
socialna delavka

POHOD NA KAČJI GRAD

Športni pedagog je za napovedani sončni petek, 18. december, načrtoval, da se bodo uporabniki skupine OVI IV povzpeli na Kačji grad. A kljub lepi napovedi nas je pričakalo turobno megleno jutro. Z razredničarko skupine sta se odločila, da jih sivina ne bo ustavila. Na pot se je v spremstvu podalo pet uporabnikov, in sicer Nastja, Sandi, Kristjan, Tim in Midhad, ki izbrano pot

tudi zmorejo prehoditi. Ekipa se je pridno vzpenjala, saj so jih sončni žarki, ki so prodirali skozi meglo, vso pot mikavno vabili, da se vzpnejo čim višje. Ob prihodu na vrh so si ogledali turistično tablo ter občudovali v ivje zavite travinje. Nato pa je športni pedagog na presenečenje vseh opazil novo nastale stopnice, ki

vodijo čisto do ruševin gradu. Zopet je sledila enotna odločitev, da želijo še višje. Trud uporabnikov je bil poplačan, saj jih je na vrhu čakala modra jasnina, pod njimi pa se je zlivalo megleno morje. Sledili so trenutki uživanja v razgledu, napajanju sončnih celic

ter obvezno skupinsko fotografiranje. In še prehitro jim je ura velela, da morajo zaplavati nazaj v sivino in se vrniti v dolino, a zdaj z velikim zadovoljstvom v srcu.

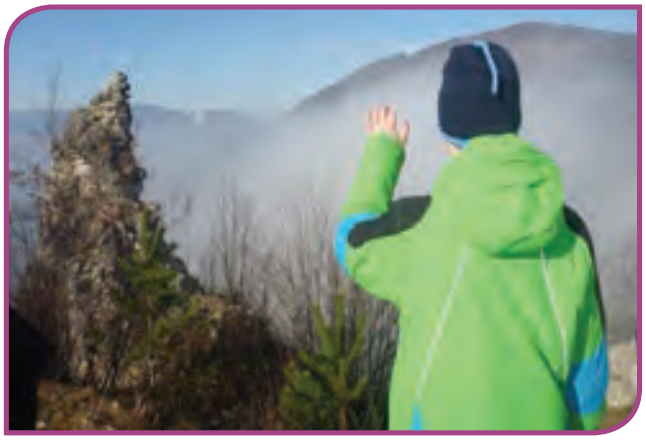

Neža Markič,
razredničarka

MOJA PROSTOVOLJKA MAJDA

Na božični dan sem šel na kosilo h gospe Majdi. Po mene je prišel njen mož Milan in me odpeljal na Paški Kozjak. Tam me je že pričakovala in me prijazno pozdravila moja prostovoljka Majda, ki je kuhala okusno kosilo. Privoščili smo si govejo juho, ocvrta piščančja bedra ter kuhane štruklje. Po kosilu smo se tudi posladkali. Pod novoletno jelko so me čakala praznična darila. Po kosilu sva se z gospo Majdo odpravila na sprehod. Gospod Milan je v kuhinji že sladko dremuckal. Po sprehodu me je gospod Milan peljal naokoli s terenskim vozilom. Sam sem poskusil voziti mini kopača. Gospod Milan mi je obljubil, da bova obiskala podjetje Vegrad Jelen v Velenju, kjer bom lahko preizkusil še druge stroje. Nato smo se odpravili proti našemu centru. Božični dan na Paškem Kozjaku pri gospe Majdi in gospodu Milanu je prehitro minil. Imeli smo se zelo lepo. Na Paškem Kozjaku bi rad preživel še veliko podobnih božičnih dni.

Jasminko,
uporabnik

NA MORSKI ZRAK V VELENJE

»Prejmite slane pozdrave iz morja«, smo radi zapisali na dopustniške razglednice, dokler moderna tehnologija ni okrnila uporabe klasične pošte. Vendar smo v našem centru spoznali, da bi lahko takšna sporočila pošiljali kar iz neposredne bližine Dobrne, iz Velenja.
V središču Velenja, na Trgu mladosti 6, smo obiskovali solne sobe. V solnih sobah se izvajajo solne oz.

haloterapije. Kmalu bo minilo leto dni, odkar sta nas lastnika solne hiše Solinka v Velenju in v Slovenj Gradcu prijazno povabila na obisk, nas seznanila s solnimi terapijami in nam ponudila brezplačne tedenske obiske naših uporabnikov.
Solne terapije v centru nismo poznali, zato smo si ogledali solno sobo, v kateri se terapije izvajajo. Solne sobe so pravzaprav imitacija solnih jam, zrak v njih pa je poln aerosola, ki se nahaja v idealnih pogojih v zraku ob morju. Zidovi, tla in strop so popolnoma obdani s soljo, blagodejno klimo pa ustvari halogenerator. Naprava v prostor pošilja majhne delce aerosola in tako ustvarja mikroklimo. Z zadrževanjem v solni sobi in vdihavanjem delcev omogočimo, da ti delci prodrejo globoko v pljuča, bronhije in pljučne mešičke, neinhalirani delci pa nam padajo po koži. Učinek ene solne terapije lahko primerjamo s štirimi dnevi bivanja ob morju.

Prvi obisk je požel poleg radovednosti tudi kanček zadrege in nejevernosti. Kako se uredi za obisk solne sobe? Moraš imeti s seboj kopalke? Res lahko ima 20 minut bivanja otroka v solni sobi ali pa 40 minut odraslega enakovreden učinek štirim dnem bivanja na morju? Ali bodo naši uporabniki zmogli toliko časa mirovati v majhnem prostoru?

Izvedeli smo, da je solna terapija popolnoma naravna, učinkovita in brez stranskih učinkov. Terapijo so klinično potrdili ameriški, ruski in finski znanstveniki. Ugodno vpliva na številna stanja kot so bronhitis, atopijski dermatitis, astma, alergije, pljučnica, gripa, viroza, stres, seneni nahod, luskavica, artritis, sinusitis, pogoste okužbe dihal, težko dihanje, kronična vnetja ušes, kronična vnetja mandljev in slaba imunska odpornost.
Vsi pomisleki so se hitro razblinili. Za obisk solnih sob ne potrebuješ kopalk, lahko pa si zavihaš rokave in hlačnice in tako povečaš učinek soli na koži, zlasti ob težavah s kožo, kot so dermatitis, luskavica in drugo. Prav vsi obiski solnih sob so bili prijetni. V njih lahko zgolj počivaš na udobnem ležalniku, kramljaš, mlajši pa

se zaposlijo z igro s soljo, podobno kot v peskovniku. Kar iznenada se te polasti prijetna sproščenost, morda blaga utrujenost, lenobnost, tako da čas terapije še prehitro mine.
Lastnikoma solnih sob, gospe Irmi in gospodu Tadeju Lahu, iskrena hvala za celoletno gostoljubje.

Brigita Kuder,
vodja IVO, VDC

TRENINGI STARŠEVSTVA V CENTRU ZA USPOSABLJANJE, DELO IN VARSTVO DOBRNA

V CUDV Dobrna je v mesecu oktobru začela s srečanji druga skupina staršev, vključenih v treninge starševstva »Neverjetna leta (orig. Incredibleyears) – Duševno zdravje za vsakega otroka«.

Udeležba pri projektu je za starše brezplačna, saj je projekt financiran s strani Norveškega finančnega mehanizma, namenjen pa je uvajanju prvega dokazano učinkovitega programa, ki zmanjšuje vedenjske težave otrok, spodbuja šolsko uspešnost in dobro vpliva na duševno zdravje otrok. Program že poteka v več državah po vsem svetu, poleg CUDV Dobrna treninge starševstva izvajajo še na osmih lokacijah po Sloveniji.

Skupina je namenjena staršem otrok, starih od tri do osem let, ki se jim ob vzgoji porajajo vprašanja in dileme, ali pa jih morda skrbi pojav vedenjskih težav. Program je preventivno naravnan. Cilj je v 14 srečanjih opremiti starše s konkretnimi spretnostmi in jim dati moč, da pridobijo zaupanje vase in v uspeh otroka. Vsebine treningov obsegajo krepitev odnosa z otrokom prek igre, razvijanje pripravljenosti na šolske obveznosti in šolsko uspešnost ter vztrajnost, razvijanje in krepitev čustvenih in socialnih veščin. Razrešujemo tudi dileme glede pohval, nagrad, vzpostavljanja družinskih pravil, rutin in postavljanja meja ter ravnanj v primeru neželenih vedenj. Staršem nudimo možnost varstva otrok v času srečanja.

Prvo skupino za starše smo v CUDV izvajali od pomladi do konca poletja 2015. Po uspešnem zaključku in pozitivnih vtisih staršev smo jeseni v program vključili še več družin. V drugo skupino, ki se v prostorih našega centra srečuje ob četrtkih, je tako vključenih 12 staršev. Treninge, kot imenujemo naša srečanja, vodiva dve izvajalki. Na razumljiv in enostaven način, s pomočjo strategije možganskih neviht, refleksij, postavljanja individualnih ciljev, ogleda posnetkov, igre vlog, debate ter domače aktivnosti, ko starši naučeno prenašajo v prakso, spoznavajo veščine pozitivnega starševstva. Cilj tega je krepitev vezi med staršem in otrokom. Ključnega pomena se zdi to, da je bil program s strani staršev izredno dobro sprejet. V veselje jim je izmenjava mnenj, učenje novih veščin pa jim je v izziv. Vzdušje na treningih ocenjujejo kot sproščeno in prijetno. Kljub zagnanosti in podpori starši priznavajo, da je za spremembo potreben trud. Eden izmed njih je dejal: »Nasvetov iz treninga se poskušam čim bolj držati, čeprav je v kakšni situaciji težje reagirati in postopati po pravilih zaradi utečenih navad. Torej moraš, kot je že v besedi projekta rečeno, veliko trenirati, da pride do uspeha.« Uspeh, ki ga prinašajo treningi, temelji tudi na 30 letih raziskav, s katerimi je program podprt. Dejstvo je, da je za dober rezultat marsikdo moral nase in na svojo starševsko vlogo pogledati z drugačnega vidika. Ena izmed udeleženk pove: »Trening starševstva se mi je zdel stopničko višje od branja knjig o vzgoji, nekakšen mostiček med knjigo in dejansko vzgojo. Vesela sem, da sem se odločila za sodelovanje, saj se je moj vzgojni stil dokaj spremenil.«

S februarjem 2016 načrtujemo začetek srečanj tretje skupine, ki se bo zaključila v maju, in za katero še zbiramo prijave na naslovu neverjetnaleta@centerdobrna.si. Informacije o projektu so na voljo na spletni strani www.neverjetna-leta.si.

Izvajalci treningov se strinjamo, da bi glede na dobre prakse, ki jih projekt Neverjetna leta prinaša v naš prostor, bila smiselna sistemska ureditev in vključitev programa v delo obstoječih strokovnih služb na področju skrbi za duševno zdravje otrok in družin. In ker je ravno družina prostor, kjer se mlad človek uči življenjskih veščin, jo je potrebno podpreti.

V našem centru smo veseli, da smo in še bomo del zgodb staršev, ki v svoji edinstveni vlogi želijo nastopiti čim bolje, in otrok, ki bodo besedo družina povezovali s pojmi zaupanja, pozornosti in časa, namenjenega krepitvi odnosov med člani. To so vezi, ki nas bogatijo, in iz močnih posameznikov ustvarjajo zdravo družbo.

Mateja Brgles in Anja Bregar,
izvajalki projekta

28 PRINESI ZAMAŠEK IN DOBIL BOŠ NASMEH

Nekega dne sem nepričakovano v elektronski poštni nabiralnik prejela obvestilo našega računalniškega strokovnjaka, da sodelujem pri projektu Ekošola. Najprej sem pomislila, da je pomota, vendar mi je ob prvem srečanju prijazno predstavil zadolžitev skupine, ki bo sodelovala pri projektu. Njihova naloga je bila

izdelati zabojnik za zbiranje plastičnih zamaškov. Z navdušenjem smo se odločili za sodelovanje in še isti dan začeli z ustvarjanjem. V skupini se je čutilo pravo navdušenje nad ekologijo in ustvarjanjem.

S fanti skupine UŽD B smo se kot vedno dela lotili resno in odgovorno, z vso vnemo. Na pomoč nam je priskočila naša likovnica Helena, brez katere bi bil marsikdaj svet le sive barve. Želeli smo izdelati vesel in zanimiv zabojnik za zbiranje zamaškov, ki bo pritegnil poglede in ljudi opominjal k varovanju narave. Zbrali smo material in začeli z delom. Poiskali smo karton, risalni papir v belem in zelenem odtenku, škarje, vroče lepilo, črke razvrstili v pravi red, narisali oči in usta,

raztegnjena v nasmeh. Uporabniki so ob ustvarjanju zelo uživali. Ustvarili smo edinstveni zabojnik za zbiranje zamaškov, ki vas s širokim nasmeškom lepo vabi, da vanj nasujete zbrane plastične zamaške.
Ponosni na svoj izdelek smo zabojnik namestili v predprostor pri glavnem vhodu v CUDV Dobrna. Naš računalniški strokovnjak Simon je dogodek tudi fotografiral. Prinesi nam zamašek in dobil boš nasmeh! :)

Vesna Bobek,
vzgojiteljica

FESTIVAL TANTADRUJ

V začetku februarja smo se udeležili 3. gledališkega festivala Tantadruj, ki ga je organizirala CUDV Draga Ig. Festival, ki je potekal v Centru kulture Španski borci v Ljubljani, je bil namenjen gledališkim skupinam, pri katerih sodelujejo osebe z motnjo v duševnem razvoju. Uporabniki iz našega centra so se predstavili z dramsko uprizoritvijo Zvezdice Zaspanke. Zvezdica Zaspanka, katere avtor je Frane Milčinski Ježek, je med številnimi teksti njegovo najbolj znano besedilo za otroke. Premierno predstavo smo izvedli junija 2015 ob zaključku šolskega leta.

V igri smo združili moči tako otroci in mladostniki kot zaposleni. Igralci so bili postavljeni pred veliko preizkušnjo. Kar nekaj jih ne zmore besedila povedati z besedo, saj se z okoljem sporazumevajo z govorico telesa in obrazno mimiko. Pa vendar to ni ovira, da se ne bi pokazali v soju odrskih luči. Še tako droben gib ali večja kretnja, nasmeh predstavljajo pomemben doprinos k izvedbi celotne igre. Za glasovno podporo smo poskrbeli zaposleni, vloge pa so prevzeli naši otroci in mladostniki. Zvezdico Zaspanko je ob podpori Vanje odigrala Danijela. Boter Mesec je bil v krstni izvedbi Gašper, na gledališkem festivalu ga je nadomestil Matic. Obema je podporo nudil David. Jernej kot komet Repatec je svojo vlogo odigral več kot odlično. Da je predstava gladko tekla in da je bilo ognjeno vozilo vedno v pripravljenosti, je poskrbel Andrej. Sestrice Zvezdice Polona, Nastja, Jelka, Maja in Kristjan so zaplesale ob vodenju Milene in Anje. Maj, kot razbojnik Ceferin, si je za sodelovanje v paru izbral Mojco. Vlogo Zvezdogleda je prevzel najprej Sandi, kasneje pa jo je odigral Jasminko. Vinko je bil povezovalec in bralec spremnega besedila. Pomoč nam je nudila tudi Vesna, ki je nadomestila Tatjano, katera je v tem času že skrbela za svojo dojenčico. Robi pa je poskrbel za vse mikrofone in ozvočenje. Zahvalo si zasluži tudi Helena za pomoč pri izdelavi scene.

Nastopati na festivalnem odru ni mačji kašelj, saj amaterskim igralcem predstavlja velik izziv. Spoprijeti se morajo tudi s tremo na odru, saj igrajo pred številnim občinstvom. Po uspelem nastopu so nas razveselili zadovoljni nasmehi, ki so se zrcalili z obrazov naših otrok in mladostnikov. Sledila so njihva vprašanja: »Sem bil dober, a ne?«, »A si videla, nič se nisem zmotil.«, »Samo, da je konec.« Zaposlenim so izjave povzročile kar malo mehka kolena in rosne oči. Hkrati je pomembno tudi, da nas je sodelovanje pri igri še bolj povezalo. Naši otroci in mladostniki pa so imeli na festivalu možnost druženja in spletanja prijateljstev z vrstniki iz sorodnih ustanov. Vsaka nova

izkušnja nas bogati in pripomore, da postanemo še samozavestnejši.

Dan po nastopu na festivalu smo na uprizoritev igre povabili otroke iz Vrtca Dobrna in učence prve triade OŠ Dobrna. Veseli smo bili njihovega številčnega odziva.

Mojca Trontelj,
logopedinja

IGRAJ SE Z MANO 2016 - RAD POMAGAM

Vrnimo se malo v preteklost, v leto 2012. Med snežnim metežem smo se odpravili v Ljubljano na ogled prireditve Igraj se z mano. Zasneženi dan smo ovekovečili s fotografijo pred Moderno galerijo v Ljubljani.
Štiri leta kasneje, torej letos, smo se odpravili učiteljici Neža in Helena z učenci Aljažem, Katarino, Kristjanom in Midhadom v Ljubljano na omenjeno prireditev in bil je krasen sončen dan.
Na razstavnem prostoru smo izobesili svoje slike in si z zanimanjem ogledali razstavo. Poslušali smo koncert Zlatka, animirali so nas Gogi, klovn Jaka, lutkar Boris.
Fotografirali smo se z "Ivanom ob skodelici kave" in si pogledali odrsko srečanje Ivan, produkcijo vseh enot Centra Janeza Levca Ljubljana. Predstavo je režiral Žiga Sedmak. Nad predstavo smo bili vsi zelo navdušeni.

Na prireditvi Igraj se z mano, ki so jo poimenovali Rad pomagam, so podelili tudi priznanja, ki jih je v imenu naših ustvarjalcev prevzel Aljaž. Priznanja so prejeli: Alen, Jasminko, Filip, Ina, Tadej, Aljaž,Katarina in

mentorice: Jerneja Borovnik, Helena Maček in Urška Perko.
Po prireditvi smo se odpravili še v Knjižnico Jarše, kjer sta nas prijazno sprejeli knjižničarki Angela in Marisa. Tam smo pospravili novoletno razstavo izdelkov, ki so jih ustvarili naši uporabniki.

Helena Maček,
likovna pedagoginja

Neža Markič,
razredničarka

PUST VESELIH UST

Naša skupina se je našemila v črne raperje. V telovadnici smo plesali in se mastili s sladkimi krofi. DJ na pustnem plesu je bil Vinko. Glasba mi je bila zelo všeč. Poslušali smo Siddharto, narodnozabavno glasbo. Rapal sem tako dobro, da je naša skupinska maska prejela priznanje za najlepšo masko. Nato smo si privoščili še okusno večerjo. Želodčke smo razvajali s slastno pico in sokom. Vse sem pojedel in popil.
Od vas se poslavlja vaš najboljši učenec Alen.

Alen,
uporabnik

28

Dan po kulturnem prazniku, v šoli naj bi potekal običajen pouk. Na šolskem hodniku se je že uro pred začetkom pouka zbrala "strokovna skupina" šestih učiteljic z namenom, da uresničijo pripravo na pouk. Spraševale so se, kako predstaviti prihod pustnih norčavosti v

naš center. Pri nas je običajno, da se z uporabniki maskiramo in plešemo ves torkov popoldan!
Besede, ideje, nekaj rekvizitov od doma, nekaj oblačil iz kabinetov … in prelevile smo se v: vilo, ki izpolni vsako željo, noč in strašnega hudička, hudomušno Piko Nogavičko, pa v slavnega slikarja, ki pripravlja v našem centru razstavo … Ob prepevanju pustnih pesmic smo poplesavale med uporabniki in zaposlenimi. Še v hiški

smo jih obiskale! Pa krofe smo prosile! In nekajkrat jih celo dobile na sliki, ha, ha. Krofi bodo za malico!
Najbolj me je pa presenetilo, da so ravno moji učenci ravnali tako razumevajoče: "Bojane še ni, ker je šla v maškare." Pa ravno v moji skupini sem bila povabljena, naj sedem in eden od učencev mi je prinesel mandarino. Tako se torej maškaram streže!
V norčije po centru smo s seboj potegnile našega fotografa, danes Sherlocka Holmesa, da bodo naše podobe ostale v spominu in jih bomo lahko kdaj kasneje primerjale z izjavami ...

Bojana Lipičnik,
razredničarka

28 ZIMSKE DRŽAVNE IGRE ČRNA 2016

Končno smo dočakali najpomembnejšo zimsko tekmovanje vse od leta 2011, ko je zimske državne igre organiziral CUDV Dobrna. Rezultati tekme bodo pomemben kriterij pri izboru ekipe za Specialno olimpijado Slovenije, ki bo tekmovala na svetovnih zimskih igrah v Schladmingu. Tam bodo potekale igre v marcu 2017.

S pripravami smo začeli že v sklopu letnih športov, saj smo redno tekli in se udeležili Ljubljanskega maratona (10 km). Zimska sezona se je bližala, snega pa ni bilo od nikoder, zato smo odšli na Roglo in tam pridno trenirali. Naši trije tekmovalci so bili Vinko in Bine, ki sta tekmovala v krpljanju, in Ina, ki je tekmovala v teku

na smučeh.

Tekmovanje je potekalo v Črni. Pot preko prelaza Sleme je bila težavna, saj nas je presenetilo 10 cm novozapadlega snega, vendar nas presenečenje ni ustavilo, saj smo si utrli pot v Črno. Zaradi slabih razmer so organizatorji odpovedali prvi dan tekmovanja in prestavili tekmovanje na naslednji dan v Avstrijo, kjer so bile razmere boljše. Prvi dan smo izkoristili za različne oglede, udeležili smo se odprtja iger s predsednikom Borutom Pahorjem, obiskali fun fitnes in se udeležili družabnih aktivnosti. Naslednji dan pa sta se izvedli dve tekmi. Vinko je tekmoval v najzahtevnejši disciplini, krpljanju na 1600 m in takoj dokazal, da je za razred boljši od vseh tekmovalcev. Sotekmovalce je premagal kar za tri minute in postal državni prvak. Bine je imel zahtevnejšo konkurenco, vendar je tudi on dokazal, da treningi niso bili zaman in tudi on postal državni

prvak v krpljanju na 400 m. Ine se je držala smola in je v kvalifikaciji za tek na smučeh na 100 m padla, vendar je v finalni tekmi potem odtekla suvereno in dosegla tretje mesto. Vinko in Bine sta si z rezultatoma skoraj že zagotovila nastop na zimskih svetovnih igrah v Schladmingu. Držimo pesti za naše tekmovalce pri izboru reprezentance, ki bo potekal v mesecu marcu. Slabe tekmovalne razmere so tako postale čisto nepomembne ob tako dobrih rezultatih naših uporabnikov. Tekma v Črni nam bo ostala v zelo lepem spominu za vedno.

Andrej Pompe,
športni pedagog

28 PRAZNOVANJE KULTURNEGA DNE

Vsako leto se v naši ustanovi spominjamo našega največjega pesnika Franceta Prešerna in okoli 8. februarja pripravimo kulturni dan. Letos smo se odločili, da se bomo po dolgem času prav vsi odpravili v gledališče. Ker nas je v našem centru vsako leto več, nam je uresničitev tega cilja predstavljalo velik izziv.

Odločili smo se, da obiščemo Kulturni dom v Velenju in si ogledamo dve predstavi Lutkovnega gledališča Velenje.

V dopoldanskem času smo si ogledali Shakespearovo brezčasno ljubezensko tragedijo Romeo in Julija, ki so jo priredili posebej za otroke. Pravljica se dogaja v čarobnem svetu vilincev, kjer je za srečen konec potrebna čarovnija. V ospredje je postavljena vila Maba. V zgodbi si stojijo nasproti nedolžna ljubezen in zagrizeno sovraštvo, rahločutnost in neusmiljena brezčutnost ter dobro in zlo … Predstava je bila izjemna tudi zaradi dejstva, da smo v njej slišali več kot dvajset citatov iz originalnega besedila.

V popoldanskem času smo si ogledali uprizoritev zgodbe, ki je namenjena tako otrokom kot tudi odraslim. Le kdo med nami ne pozna Malega princa? Tistega, ki gleda na svet z iskrenim srcem in z očmi otroka? Njegova zgodba govori o ljubezni do drugih in drugačnih, o (za)upanju in odgovornosti do drugih in za svoja dejanja ter o srčnosti. Mali princ nas je ganil in pobožal naše duše ter nas spomnil, da smo nekoč vsi bili nedolžni otroci.

Vanja Sušec,
razredničarka

TISOČ ŽERJAVOV ZA ZDRAVJE IN MIR

Žerjav na Japonskem simbolizira dolgo življenje in srečo. Pravijo, da če izdelate 1000 žerjavov iz papirja, se vam bo uresničilo, kar si zaželite. Le kdo ne pozna zgodbice o japonski deklici Sadako?
Letos smo obeležili peto obletnico naravne in jedrske

nesreče v Fokušimi na Japonskem. Tudi v CUDV Dobrna smo se odločili, da bomo sodelovali pri komemoraciji, ki je potekala 11. marca v Ženevi. Pridne roke naših uporabnikov so pomagale izdelovati papirnate žerjave, ki so jih odpeljali v Ženevo. Žerjavi so bili v Ženevi na ogled do 26. aprila, potem pa so poleteli v deželo vzhajajočega sonca, na Japonsko.

Helena Maček,
likovna pedagoginja

Urška Perko,
razredničarka

28 FOTOGRAFSKA DELAVNICA

V sklopu tretje mladinske izmenjave Na krilih jezika je bila izvedena fotografska delavnica. Udeleženci delavnice so spoznavali različne tehnike fotografiranja, fotografsko opremo, se družili in se učili drug od drugega. Nastale so čudovite fotografije spomladanskega cvetja, ki raste v neokrnjeni naravi Dobrne.

Simon Krajnc,
mentor fotografske delavnice

KONCERT OB DNEVU DOWNOVEGA SINDROMA

Gaia in Alan Asta, vodji Centra za Downov sindrom Planet 47, sta nas povabila k sodelovanju in soustvarjanju dobrodelnega koncerta ob svetovnem dnevu Downovega sindroma.
Ogledala sta si naš film Moja zgodba in bila nad

njim zelo navdušena. Izbrali smo eno od šestih predstavljenih zgodb, in sicer lepo ljubezensko zgodbo dveh mladostnikov z Downovim sindromom, Ine in Aljaža.
Aljaž en dan v tednu opravlja prakso in pomaga v Salonu Metka na Dobrni. Odločili smo se, da njegovo sposobnost ravnanja z lasmi prikažemo tudi na

koncertu in s tem opozorimo, da se lahko tudi osebe z Downovim sindromom vključujejo v delo lokalne skupnosti.
Na koncert smo se pričeli pripravljati že v mesecu novembru. Enkrat tedensko smo z Ino in Aljažem obiskovali delavnice v Ljubljani, kjer smo sestavljali osnutek koncerta. Ljudi smo želeli opozoriti na težave

mladih z Downovim sindromom, na katere naletijo med šolanjem in tudi kasneje. V družbi so pogosto nesprejeti, odrinjeni na rob družbe, brez priložnosti, da bi razvijali svoje sposobnosti ter se aktivno vključevali v družbeno okolje. Želeli smo, da na koncertu o težavah in željah spregovorijo mladostniki sami in da tudi pokažejo, kaj vse zmorejo in znajo. Prav s tem namenom smo se udeležili tudi celodnevne delavnice, ki jo je organiziral Planet 47 v Koštaboni. Cel dan smo

28

ob sproščenem druženju vadili za težko pričakovani dobrodelni koncert. Sledile so še intenzivne vaje v Centru kulture Španski borci v Ljubljani.
Televizijsko snemanje koncerta, ki smo ga poimenovali Če bi midva se kdaj srečala, je potekalo v veliki dvorani Centra kulture Španski borci 7. marca ob 20. uri, televizijski prenos pa smo si lahko ogledali na

svetovni dan Downovega sindroma, in sicer 21. marca na kanalu TV SLO2. Prireditev je vodila Andreja Lazar v sodelovanju z Bernardo Žarn in Radom Mulejem.
Na koncertu so mladi z Downovim sindromom sami spregovorili o svojih potrebah, težavah in željah, ki jih ne morejo uresničiti. Predstavili so se z likovnimi, pesniškimi, plesnimi, športnimi, glasbenimi in drugimi talenti. Na odru smo imeli ves čas postavljene štiri različne scene: likovni atelje, frizersko-masažni salon, kavarno Druga violina in urad za človekove pravice, s katerega smo med koncertom predali svoja pisma tudi predsedniku Borutu Pahorju in varuhinji človekovih pravic Vlasti Nussdorfer. V frizersko-masažnem salonu je Aljaž urejal pričesko Ini in meni. Med prireditvijo so prikazali tudi ljubezensko zgodbo iz našega filma med Ino in Aljažem, sledil je pogovor z voditeljema. Koncert je popestrilo veliko glasbenih gostov, ki so se odzvali našemu povabilu: Vlado Kreslin, Rok Ferengja in Rok'n'band, Marina Martensson, Miran Rudan, Helena Blagne s Kvatropirci, Davor Borno, Tanja Žagar, ManuElla, Jan Plestenjak, Nuša Derenda, Rudi Bučar in Lea Sirk.
Koncerta so se udeležile različne televizijske hiše, fotografi in novinarji, ki so me kasneje poklicali in želeli opraviti intervju z zaljubljenim parom, Ino in Aljažem. 15. marca sta v naš CUDV Dobrna prišli fotografinja Mateja Jordovič Potočnik in novinarka Urška Krišelj Grubar, zaposleni pri reviji Zarja. Skupaj smo preživeli dve čudoviti uri ob smehu, fotografiranju in pogovoru. V omenjeni reviji je obširen članek izšel 22. marca.
21. marca, na svetovni dan Downovega sindroma in na dan predvajanja koncerta na TV SLO, smo se vsi ustvarjalci koncerta zbrali v Ljubljani z namenom, da bi opozorili ljudi na večerni koncert. Delili smo šopke in peli ob spremljavi kitaristov.
Direktorica CUDV Draga dr. Valerija Bužan in vodja Planeta 47 Gaia Asta sta organizirali sprejem pri ministrici za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti dr. Anji Kopač Mrak in pri ministrici za izobraževanje, znanost in šport dr. Maji Makovec Brenčič. Na obeh ministrstvih so nas lepo sprejeli, ministrici sta bili veseli naše pozornosti in pozitivne energije, ki smo jo prinesli s sabo, vzeli sta si čas in nam prisluhnili. Nato smo naše druženje zaključili v lokalu Druga violina, ki je v lasti CUDV Draga. Tam nas je čakalo kosilo, naše srečanje smo nadaljevali s prijetnim druženjem in ogledom kulturnega programa, kjer so se s svojimi talenti predstavili mladostniki z Downovim sindromom. Poslovili smo se pozno popoldne v pričakovanju ogleda našega večernega koncerta, tokrat kot gledalci.

Milena Oprčkal,
varuhinja

ČISTILNA AKCIJA MAREC 2016

Kljub oblačnemu in že skoraj deževnemu dnevu smo se odločili, da očistimo okolico našega centra in park pri graščini. Polni energije smo z željo po urejeni okolici z navdušenjem prijeli za orodje in pričeli s čiščenjem. Kmalu smo ugotovili, da je bila lanska jesen zelo radodarna z listjem. Pridno smo ga pograbili in ga

navozili na kup, nato sta ga hišnika skurila. To je bilo veselje, ko smo gledali ogenj. Ko so nam moči začele pešati, smo se okrepčali s čajem in kavo. Nato smo ponovno zavihali rokave in nadaljevali s čiščenjem do kosila. Kuhar Damjan nas je razveselil s kosilom, saj nam je v park pripeljal slasten golaž. Z veseljem smo ga pojedli. Privoščili smo si tudi sladico. Po uspešno izpeljani čistilni akciji smo se zadovoljni vendar utrujeni vrnili v center.

Vesna Žerjal,
socialna delavka

28 ČISTILNA AKCIJA

Že vrsto let mladostniki in odrasli iz CUDV Dobrna sodelujemo pri čistilnih akcijah v kraju. Pogosto izvedemo čistilno akcijo tudi med sprehodi, ko opazimo, da se je nabralo odpadkov za celo smetišče. In to v tako lepem kraju, kjer se sprehajajo tudi tujci, turisti. Včasih se sprašujemo, ali ljudje doma nimajo košev za smeti. Morda ne vedo, da obstajajo uradna odlagališča, kamor lahko vso odvečno kramo tudi pripeljejo. Nihče od teh se verjetno ne zaveda, da to ni samo grdo, temveč tudi škodljivo in nevarno tako za rastline in živali kot tudi za nas, prebivalce planeta.

Organizatorji letošnje čistilne akcije so nas že pričakovali z vrečkami, rokavicami ter prijaznim nasmehom. Ker je naša najpogostejša tura po Dobrni Krožna pot, smo se odločili, da jo očistimo vse nesnage. Že kar na začetku smo naše vrečke polnili z najrazličnejšo embalažo. V gozdu nas je čakalo neljubi presenečenje, saj imajo tam ljudje tri manjša zasebna odlagališča, kamor odvržejo vse, česar ne potrebujejo. Keramične figurice, pločevinke, kozarce za vlaganje, ostanke od kolin, zelenjavo in sadje kar z zabojčki, pa še bi lahko naštevala. Izjemno zanimivo je bilo tudi najdišče potrošenih avtomobilskih delov ter delov kuhinje, čisto na novo so jo pripeljali na odlagališče. Na poti do najzanimivejšega najdišča smo srečali še veliko ljudi, ki jim ni vseeno. Vsak po svoje so hiteli z željo, da bi očistili kar največji del lepega kraja, v katerem živijo. Naše zadnje najdišče bi bilo najverjetneje zanimivo za arheologe. Tam je lažalo že kar nekaj časa odvrženih in pod milim nebom razpadajočih kar nekaj artefaktov, ki bi jih z veseljem sprejeli v marsikateri antikvariat. Počasi smo se bližali koncu Krožne poti, mi pa smo bili že malo utrujeni. Prav vsi smo se trudili in prispevali k čistejšemu okolju in prav vsi smo se zgražali, seveda. Kot je na Dobrni že tradicija, nas je ob zaključku čistilne akcije čakala prijetna nagrada. Pijača in odlična domača enolončnica ter še tople domače žemljice, vse pripravljeno na turistični kmetiji Pri Minki, ter tudi prijazen nasmeh.

Da pa se dan ne bi prehitro končal, smo se nagradili še doma. Sladka nagrada se po delu vedno prileže.

Jerneja Borovnik,
razredničarka

INCLUSIA 2016 - CELOVEC

Jutro se je razlikovalo od običajnih, saj je bilo treba vstati bolj zgodaj, kot smo navajeni. Nada, Vinko, Igor, Luka, Hinko, Damjan, Denis in Silvo smo se ob pol sedmih zjutraj že peljali proti Avstriji.
Tudi letos smo pri projektu INCLUSIA 2016 sodelovali

s srednjo šolo HAK 1 International. Tokrat z novim razredom, ki ga vodi g. Božo Hartmann. Ker so nas dijaki na novo spoznavali, smo se odločili, da bomo po krajši uvodni predstavitvi in pogovoru predvajali naš film Moja zgodba.
Tudi tokrat je naša skupina organizirala likovno

delavnico, ki je potekala v prostorih šole. Slikali smo v več manjših raznolikih skupinah. Vsaka slika je bila posebna in drugačna, a zaradi nekaj pravil, ki smo jih upoštevali, smo slike lahko zlagali v novo celoto.
Po aktivnostih v šoli smo s prof. Hartmannom odšli do znane celovške pivovarne in tam spili stekleničko (brezalkoholnega) piva. Kasneje smo odšli v park, se malo okrepčali, posedeli in se sprehodili po parku in ob jezeru. Med našimi fanti je potekalo spontano tekmovanje v metanju kamenčkov v jezero. Po prijavi v mladinskem hotelu smo odšli na večerjo v bližnjo picerijo.
Naslednje jutro smo vstali dovolj zgodaj, da smo si privoščili obilen zajtrk. Po odjavi iz mladinskega hotela smo se odpravili v šolo na drugi dan skupnega druženja. Dopoldne smo nadaljevali z likovno delavnico in predvsem s prijetnim druženjem. Vinko

in Bine sta izmenjala nogometne izkušnje s fanti, ki uspešno zastopajo svojo šolo na nogometnih tekmovanjih. Obiskalo nas je nekaj novinarjev in vodja

projekta, g. Klammer. Pridružila se nam je tudi skupina iz Karlovačke županije s Hrvaške. Po končani likovni delavnici smo odšli skupaj v mesto in se družili ob kavi in sladoledu. Okoli enih popoldne smo se poslovili in se odpeljali proti Sloveniji.
Projekt Inclusia 2016 je potekal od 12. do 14. aprila v Celovcu. Sodelovali smo dva dni. Namen Inclusie 2016 je bilo druženje oseb z motnjo v duševnem razvoju z vrstniki, ki obiskujejo redne šole v Celovcu.

Silvo Lavtižar,
skupinski habilitator

PODELITEV PRIZNANJ V LEVCU

V četrtek, 14. 4. 2016, smo se učiteljici Bojana in Helena, uporabnika Matic in jaz Zlatko odpravili v Levec, kjer je moj sošolec Matic prejel priznanje za sliko, s katero je sodeloval pri natečaju Naravne in druge nesreče. Ogledali smo si tudi letala na manjšem letališču in se okrepčali s slastnimi prigrizki. Zaradi slabega vremena

si nismo mogli ogledati preleta letala, ki je vzletelo na letališču v Brniku in bi preletelo tudi Levec. Videli smo tudi reševalnega psa. Imeli smo se zelo lepo, zaželeli smo si samo še lepše vreme.

Zlatko,
uporabnik

MATIC PREJEL NAGRADO

Na pobudo naše likovne pedagoginje Helene smo tudi v našem oddelku risali in slikali na temo natečaja Naravne in druge nesreče - Delujmo preventivno. Nekatere naše izdelke je gospa Helena poslala na že 20. natečaj Uprave Republike Slovenije za zaščito in reševanje. O dogodkih, ki nam pretijo ali se dogajajo po svetu, smo se tudi pogovarjali. Izmed nešteto prispelih likovnih in literarnih del je bilo med nagrajenimi tudi likovno delo našega učenca Matica Mušiča.

V četrtek, 14. 4. 2016, smo se mentorji in nagrajenci udeležili podelitve nagrad v Levcu. Na športnem letališču se je zbralo veliko otrok iz različnih šol in vrtcev, med katerimi je bil tudi naš Matic. Spremljal ga je sošolec Zlatko, da se je Matic počutil bolj sproščeno. Tudi Zlatko je sodeloval pri natečaju.

Na prireditvi je Matic prejel priznanje in vrečko s praktičnimi darili. Najbolj sta mu bila všeč mehka žogica in ježek. Ogledali smo si športna letala in se ob njih fotografirali. Kinolog je predstavil reševanje s psom, a se nismo zelo približali, saj se Matic psov boji. Ogledati smo si gasilsko vozilo, ki je oznanilo prisotnost v hangerju z značilno sireno. Organizatorji so opravičili obljubljen prihod helikopterja SV, saj zaradi slabega vremena ni mogel prileteti.

Po podelitvi priznanj in daril ter potrdil za mentorje smo se fotografirali, organizatorji pa so nas pogostili. Povabili so nas, da se naslednje leto zopet srečamo. Obljubili smo, da bomo pri natečajih še sodelovali.

Bojana Lipičnik,
razredničarka

IZLET V MARIBOR IN OBISK BUKVARNE CIPROŠ

V okviru Slovenskih dnevov knjige potekajo različni dogodki in festivali. Posebno pozornost knjigam posvečamo tudi v CUDV Dobrna.
Letos smo se odločili, da bomo obiskali Bukvarno Ciproš v Mariboru. Na nekoliko oblačen torek smo se odpravili v Maribor. Nad vožnjo je bil najbolj navdušen Andrej. Prijazna gospa, ki je zaposlena v Bukvarni Ciproš, nam je povedala, da so knjige po policah zložene glede na to, ali je delo prozno ali sodi k poeziji oziroma dramatiki ter glede na stroko. Prav tako so knjige po policah zložene po abecednem redu glede na avtorje. V enem delu bukvarne so zložene knjige slovenskih avtorjev, v drugem delu pa knjige tujih avtorjev, ki so prevedene v slovenščino, v zgornjem nadstropju pa so knjige v tujih jezikih. V bukvarni je ogromno knjig, bližajo se številki 1 milijon. Najstarejša knjiga, ki jo hranijo, je iz leta 1848 in je pred radovednimi obiskovalci varno spravljena v sefu. Ker pa smo mi zelo radovedni in vedoželjni, smo si lahko to knjigo tudi ogledali.
Po ogledu bukvarne smo odšli še na krajši sprehod po Mariboru. Fotografiral nas je Mohor. Prečkali smo dravski most in si v eni izmed kavarn privoščili kavico.
Naši učenci pa so zapisali še nekaj utrinkov današnjega dne …

BINE: » VIDEL SEM VELIKO KNJIG IN ZASE NAŠEL GRADBENO REVIJO.«

MARINA:« KNJIGE SO MI BILE NAJBOLJ VŠEČ IN KO SMO SI JIH LAHKO SAMI IZBRALI. FAJN MI JE BILO DANES.«

TADEJ: »NAJBOLJ VŠEČ SO MI BILI CD-JI. DVA SEM SI SAM IZBRAL.«

ZLATKO: »VŠEČ SO MI BILE KNJIGE IN SPREHOD PO MARIBORU.«

SARA: »VŠEČ MI JE BIL SPREHOD IN MARIBOR TER KLEPETANJE Z VARUHINJO JANO OB SOKU, V KAVARNI PAPAGAYO.«

JERNEJ: » NAJBOLJ VŠEČ MI JE BILO, DA SEM SI LAHKO IZBRAL CD-JA, KI JU BOM LAHKO POSLUŠAL. VŠEČ MI JE TUDI BILO, DA SEM DOBIL ZRAVEN KAVICE MUFIN.«

TINA: »VŠEČ MI JE, DA SMO ODŠLI NA KAVICO IN MUFFIN. V BUKVARNI SEM SI KUPILA KNJIGO O ROŽAH.«
JASMINKO: »NAJBOLJ VŠEČ MI JE BILO TO, DA JE V BUKVARNI KAR OKOLI MILIJON KNJIG.«

Jerneja Borovnik, Urška Perko,
razredničarki

Helena Maček,
likovna pedagoginja

STRIP - ŽIVIMO ZDRAVO

UČENCI ODDELKA UŽD B, CUDV DOBRNA
MENTORICA: BOJANA LIPIČNIK
OBLIKOVANJE: HELENA MAČEK

LAHKIH NOG NA OKROG OBISK ŽIVALSKEGA VRTA V LJUBLJANI

Že zjutraj nas je pozdravilo sonce in dan smo izkoristili za izlet v živalski vrt v naši prestolnici. Hitro smo pripravili vse potrebno in se polni pričakovanj odpravili na pot. Ob prihodu smo si najprej privoščili malico, nato pa smo radovedno vstopili v Živalski vrt Ljubljana. Najprej smo si ogledali koze in konje ter vragolije morskega leva. Močno smo se morali potruditi, da smo opazili geparda, ki se je spretno skrival med grmičevjem. Pot nas je nato vodila do opic in medveda, nad katerim je bil vidno navdušen Peter. Z zanimanjem smo si ogledali žirafe ter slonico Gango, ki

je stara že 41 let. Zmotili smo jo med malico. Iz svojega »kraljestva« nas je zaspano opazoval leopard. Nato smo si ogledali dresuro kamel. Najbolj pogumni so bili Dušan, varuhinji Kaja in Damjana ter učiteljici Helena in Urška, saj so si ogledali tudi kače in pajke. Drugi so medtem uživali na sončku. Anica ter varuhinja Stanka sta odhiteli do ribnika, kjer sta opazovali štorkljo ter labode. Pri ribniku so nas ponovno pozdravile opice, ki so pritegnile pozornost Klavdije ter Andreja in pripravnice Mateje. Rok je z zanimanjem opazoval pave, ki so se prosto sprehajali po potkah mimo nas. Primož pa je bil najbolj navdušen nad surikatami, ki so veselo tekale sem ter tja.

Med ogledom živalskega vrta smo uspeli narediti tudi nekaj fotografij, zato si jih le poglejte.

Na izletu smo videli ogromno živali in ob tem uživali. Sedaj pa že kujemo načrte, kam se bomo odpravili naslednjič.

Urška Perko,
knjižničarka

28 DELOVNA PRAKSA V SVEČARSTVU LESK

Za opravljanje delovne prakse smo se v skupini UŽD A odločili, da bomo preizkusili svoje delovne zmožnosti v običajnih delovnih okoljih. Razveselil nas je pozitiven odgovor Svečarstva Lesk iz Slovenskih Konjic.
Tako smo se sredi aprila Lidija, Katarina, Maja, Miha, Aljaž, Tine, Vilma in Darja odpravili na tridnevno prakso. Po prijaznem pozdravu direktorja in predstavitvi vseh zaposlenih so nas odpeljali v proizvodne prostore. Kar ostrmeli smo nad tekočimi trakovi, kjer so se polnile sveče s parafinom. To je bilo nekaj za naše fante. Hitro smo se organizirali in si razdelili delo. Katarina, Vilma in jaz smo postavljali sveče na tekoči trak in sortirali embalažo. Embalaže je bilo zelo veliko. Maja je pokrivala sveče, v pomoč ji je bil Miha, ki pa so ga viličarji tako navdušili, da se je zadrževal kar pri njih. Lidija je prevzela pokrivanje sveč in nadzor na pakiranjem, saj je Aljaž samostojno sestavljal kartonske škatle, Tine je sveče pakiral v škatle, jih etiketiral in zlagal na evro palete. Občudovali smo vonjave dišečih sveč in si želeli, da bi sveče, ki smo jih pripravili v sodelovanju s Kristalno Rogaška, ugajale bodočim kupcem.
Ob izteku prakse smo se s pozitivnimi občutki poslovili, prijetno nas je presenetilo darilo za vsakega udeleženca. Naše fante bi v podjetju kar obdržali, a jih nismo dali. Smo pa obljubili, da se ponovno vidimo prihodnje leto.

Darja Drobne Gačnik,
razredničarka

EKOŠOLA - MAČJI PRIJATELJ

Skupina OVI IV v okviru projekta Ekošola intenzivneje razvija odnos uporabnikov do živali. V tem šolskem letu so med drugim skrbeli za zajčke, ribe, konje, ptičke, se družili s terapevtskimi psi, opazovali žuželke na travniku itd. V novembru ter aprilu pa je skupino

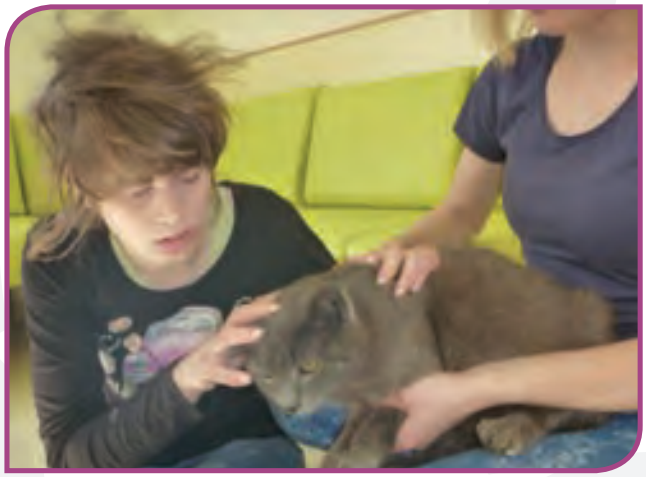

obiskal tudi maček Tipi. Obisk je bil najprej zaznamovan z obojestranskim spoznavanjem, nato pa vse večjo sproščenostjo. Nekateri uporabniki so bili zelo veseli gosta, ga zadovoljno in pogumno božali, nekateri so bili malo bolj previdni in zadržani, en uporabnik pa ga je raje zgolj opazoval od daleč. Uporabniki so lahko mačka pobožali, ga pestovali, hranili, spoznali mačje dele telesa ter mačje obnašanje. Konec obiska je naznanil Tipi s svojo željo, da želi še malo časa zase. Mi pa se že veselimo ponovnega srečanja s kosmatincem.

Neža Markič,
razredničarka

28 NAŠ MALI VRT

Vsak dan jemo, drugače bi bili lačni. Uživamo najrazličnejšo hrano. Pa jo poznamo? Vemo, iz česa skuhamo juho, rižoto, iz česa je sestavljena skleda solate, namaz na kruhu? Kako sestavine izgledajo in od kod pridejo na police v trgovino? Poznamo okus sveže zelenjave? Ugotovila sem, da ne. Večino zelenjave poznamo zgolj s slik. Nismo še vsi videli, kako izgledata koleraba ali cvetača, preden ju damo v juho, kako raste in cvete fižol ali kakšne liste ima zelenje krompirja, kako izgleda čebula, preden jo narežemo v golaž.

Zato se je porodila ideja o mini vrtičku. Imeli smo prostor ter idejo, kako naj bi naš mali vrt izgledal. Kos travnika in risbo.
Obiskali smo največjo kmetijsko zadrugo in si priskrbeli vse potrebno: vile, motike, rokavice, semena ter sadike, zalivalko, kopreno in mnogo drugih nujno potrebnih pripomočkov za vzdrževanje vrtička. Hišnika Branko in Matej sta nam priskočila na pomoč s prekopalnikom in traktorjem. Kot bi trenil, je bil naš vrt pripravljen.
Čakalo nas je še veliko dela. Odstraniti smo vso travo in plevel. Vsi smo pridno delali. Navozili smo še hlevski gnoj naših konj. Končno smo dočakali trenutek setve. Najprej smo posejali redkev in nato motovilec, sledilo je sajenje česna, čebule ter jagod. Vse smo pokrili in čakali, pridno pleli ter zalivali. Nato smo sejali še korenje ter peteršilj, posadili tudi drobnjak in por. Ponovno smo vse pokrili, zalivali in pleli. Nato smo posadili še krompir ter nizek fižol. Ponovno smo vse pokrili, pleli in zalivali.
Nekaj zelenega, kar ni bil plevel, se je že prikazalo. Razveselile so nas mini redkvice, pa čebulček in česen. Vmes so bile počitnice in ko smo se vrnili v center, smo

bili zelo presenečeni, sta sta se prikazala tudi fižol in krompir. Zrasla je čebula, velik je bil že česen, kar pa je bilo najlepše, tu sta bili prvi dve napol zreli jagodi ter cel kup drobnih redkvic. Nemudoma smo utrgali jagodi in ju pošteno razdelili med vse nadobudneže ter razredčili redkvico, ki je bila sila slastna. Naučili smo se tudi, da je potrebno zelenjavo pred uporabo oprati ter kako se redkvico poje. Lepo je bilo opazovati neizmerno veselje vseh, ki so grizljali redkvice.
Sedaj nas čaka še sajenje buč, paradižnika, feferonov, cvetače, solate, kolerabice, visokega fižola, dolge vigne in še bomo poiskali kakšno zanimivo vrsto zelenjave. Komaj čakamo, da bo vse zraslo. Pridno bomo skrbeli za posejano zelenjavo in jo pridno tudi pojedli. Zelenjava bo postala nekaj najboljšega, najokusnejšega.

Ugotovili smo tudi, da imamo premajhen vrt. In se zgodba zopet ponovi.

Jerneja Borovnik,
razredničarka

DRUŽABNI PETEK

V našem centru se zelo radi družimo. Združili smo prijetno s koristnim in organizirali družabni petek. V počastitev tedna knjige in dneva Zemlje smo izdelovali pisane vetrnice. Ogledali smo si tudi projekcijo zgodbe O mlinarju, ki je v zameno za knjigo prodal mlin, avtorice Mojiceje Podgoršek. Zgodba pripoveduje o našem pisatelju Primožu Trubarju.
Naša telovadnica je bila polna do zadnjega kotička. Pridno smo rezali in zlagali papir in kmalu so pričele nastajati čudovite vetrnice, ki sedaj krasijo naš sivkin nasad pred centrom. Na nekatere vetrnice smo napisali tudi misli in želje, da jih bo veter ponesel visoko v nebo.
Za organizacijo družabnega petka se zahvaljujemo likovnici Heleni ter socialni delavki Vesni. Našim kuharicam in kuharju pa se zahvaljujemo za slastne rogljičke.
Nestrpno že pričakujemo naslednji družabni petek.

Urška Perko,
organizatorka

28 IZLET V LJUBLJANO

Na prav poseben izlet smo se odpravili na hladno, vendar sončno majsko jutro. Maja, Miha, Katarina, Aljaž in Tine so zjutraj hitro vstali, navdušeni nad izletom. Namen naše poti je bil seznaniti se z različnimi prevoznimi sredstvi. Z Dobrne smo se do Celja peljali z avtobusom. Tam smo komaj ujeli vlak InterCity Slovenija do Ljubljane. Tak vlak je dandanes redkost, saj ima kupeje. Kot prava gospoda smo se peljali v 1. razredu. Imeli smo krajši postanek za kavico. Nato smo poklicali dva taksija in se pustili dostaviti do vznožja vzpenjače, ki pelje na Ljubljanski grad. Nekatere je bilo malo strah, saj je kabina steklena in se zelo dobro vidi na vse strani. Ogledali smo si del gradu in občudovali mesto, ki se je na vse strani razprostiralo pod nami. Proti tlom smo se spet spustili z vzpenjačo.
Ura je bila že toliko, da so nas na kosilo opozarjali naši

želodčki. Privoščili smo si ga v Vodnikovem hramu, eni najstarejših ljubljanskih gostiln.
Kmalu smo se morali odpraviti v Hišo eksperimentov, kjer smo bili dogovorjeni. Tam je bilo prijetno in

zanimivo, izvedeli smo veliko koristnega. Vsak se je zadržal pri eksperimentih, ki so ga prav posebej zanimali. Maja se je igrala z vodo in z vsem, kar je zvonilo in igralo. Tine in Aljaž sta se pomerila, kdo je močnejši. Katarina je delala velikanske milne mehurčke. Miha pa je najraje opazoval, kaj počnejo drugi. Do železniške postaje smo nato šli peš, saj po tisti ulici, žal, ne vozi avtobus Ljubljanskega potniškega prometa – trola.
Ravno pravi čas smo prihiteli, da smo ujeli vlak za Celje. Ta je bil malce običajnejši, lokalni. Tako so vsi slišali

Majo, kako ji šumi v ušesih, Katarino, ki mi je vsaj 10x zaželela vse najboljše za rojstni dan in Aljaža, ki se je po telefonu z očetom dogovarjal za ponovitev izleta v soboto, ko pride domov.
Malce utrujeni smo si z Dobrne naročili prevoz. Učitelj Simon je po nas prišel s kombijem.

Vilma Božnik, Lidija Draškovič Hrnčič,
varuhinji

28. PROMETNA EKSKURZIJA - Z AVTOBUSOM DO VOJNIKA

Topli sončni žarki so skupino OVI IV zvabili na pomladni potep. Siva pot jih je vodila do Dobrne in nato z avtobusom do Vojnika. Uporabniki so se sočasno učili uporabe javnega potniškega prometa in so si zato sami plačali vozovnico, si jo natisnjeno vzeli, se usedli na sedeže ter na končni postaji izstopili. Sandi in Kristjan sta zavzela vlogo glavnega na avtobusu in zasedla čisto zadnje sedeže. S prvo skupino smo si nato v Vojniku privoščili pijačo, se sprehodili skozi mesto - kar ob vsem vrvežu in prometni signalizaciji sploh ni lahka naloga, ter si ga nato ogledali še iz razgledne točke ob cerkvi Sedem žalosti. Z drugo skupino pa smo si izlet polepšali z nakupom sladoleda ter sprehodom skozi mesto. Še prehitro je nastopil čas za povratek in kosilo. V mislih pa že kujemo načrte za nova potepanja.

Neža Markič,
razredničarka

IZLET NA JEZERSKO

V ČETRTEK, 5. 5., SMO SE SKUPINA UPORABNIKOV UŽD-B Z UČITELJEM IN UČITELJICO ODPRAVILI NA DVONEVNI IZLET NA JEZERSKO. TAM SMO PREŽIVELI DVA LEPA SONČNA DNEVA. MED POTJO SMO SE USTAVILI NA LETALIŠČU JOŽETA PUČNIKA V LJUBLJANI. OGLEDALI SMO SI, KAKO VZLETAJO IN PRISTAJAJO LETALA. NATO SMO SE ODPELJALI PROTI KRANJU, KJER SMO SI V RESTAVRACIJI GORENC PRIVOŠČILI KOSILO. KONČNO SMO PRISPELI NA JEZERSKO IN SE NASTANILI V HOSTLU. PRIČAKALA NAS JE GOSPA TANJA IN NAS POPELJALA NA SPREHOD DO PLANŠARSKEGA JEZERA. PO VEČERJI SMO POSLUŠALI GLASBO IN PLESALI. PO OKUSNEM ZAJTRKU SMO SE ODPELJALI DO ZBILJSKEGA JEZERA. LABODI SO SE SONČILI NA VODI, MI PA OB SOKU NA LEŽALNIKIH. POLNI LEPIH VTISOV SMO SE VRNILI V NAŠ CENTER.

Zlatko,
uporabnik

V PETO GRE RADO ALI ALEKSANDROV VRH 1/5

Včasih se nam doseganje najpreprostejših izzivov izogiba, kot da nam niso namenjeni. Tako se je zgodilo z dokaj enostavnim pohodom na Aleksandrov vrh v okolici Dobrne.

Prvič smo se podali proti vrhu s skupino najbolj sposobnih uporabnikov kar po brezpotju. Osvojili smo predvrh Aleksandrovega vrha in preživeli čudovit dan v neokrnjeni naravi. Pri prihodu na glavni vrh pa nismo našli povezave in primorani smo bili najti drugo pot v dolino. Naslednjič smo hoteli osvojiti vrh po običajni poti, a nam je to preprečilo slabo vreme. Tudi naslednji teden smo poskusili doseči vrh, a so nam tokrat prekrižala pot podrta drevesa po žledolomu in nam podaljšala turo, skoraj nas je ustavila noč. Pred kratkim smo se zopet odpravili na še neosvojen vrh. Napredovali smo hitro in kmalu osvojili predvrh ter nato še dva brezpotna vrhova levo in desno. Za Aleksandrov vrh pa nam je zopet zmanjkalo časa, saj nas je lovila tema. Že četrtič nam ni uspelo doseči cilja, a pomembna je pot in ta nam je ostala v lepem spominu.

Končno smo dočakali dan D. S skupino uporabnikov OVI IV, Binetom in Vinkom v pomoč ter razredničarko Nežo smo se premišljeno podali na pot. Kljub začetnim pomislekom je vse potekalo po načrtu. Napredovali smo brez težav in hitro osvojili predvrh, kjer smo si pri opazovalnici privoščili prvo malico. Pot smo nadaljevali preko dveh brezpotnih vrhov in kmalu končno osvojili Aleksandrov vrh. Po kratkem počitku smo nadaljevali pot po grebenu do planote Lanšperg, kjer je sledila še zaslužena obilna malica. Zadovoljni in s polnimi trebuščki smo posedeli po travniku, greli so nas topli sončni žarki. Uživali smo v lepem razgledu. Sledil je še spust v dolino po najkrajši poti in zaključek čudovitega pohoda.

Čestitke vsem uporabnikom, ki so zmogli tako dolgo in naporno turo, saj smo hodili skoraj štiri ure. Pohoda so se udeležili tudi motorično manj spretni uporabniki in se veselili uspeha. Zopet smo premikali meje zmogljivosti in dokazali, da je z močno voljo mogoče doseči prav vse.

Andrej Pompe,
športni pedagog

LETOVANJE V TERMAH VIVAT

V ponedeljek, 9. maja, so se Anica, Peter, Rok, Darko in Andrej zbudili zelo zgodaj, saj so nestrpno pričakovali odhod na letovanje v Terme Vivat. Najprej smo pozajtrkovali in se uredili, nato pa so varuhinje Maja, Jožica in Tatjana s pomočjo nekaterih uporabnikov naložile potovalke v kombi in avto. Ko je prišla Urška s ključi avtomobila, smo vedeli, da se bo nova pustolovščina kmalu začela. In že smo odhiteli proti Prekmurju.

Ob prihodu v Terme Vivat smo si najprej privoščili osvežujočo pijačo in posedeli v senčki na terasi hotela. Potem smo se odpravili v sobe in si privoščili krajši počitek. Sledilo je okusno kosilo.

Naši popoldnevi so bili namenjeni uživanju v bazenih in brbotalnikih. Razvajale so nas masaže z mehurčki, veliko smo plavali in se razgibavali. Bilo je res prijetno.

V torek in sredo dopoldan smo se odpravili na izlet. Najprej smo si ogledali Bukovniško jezero. Sprehodili smo se po gozdičku in si na »plaži« ob jezeru privoščili malico. V sredo pa smo se odpravili v tropski vrt na ogled orhidej. Videli smo veliko različnih rož in zelenja, na eni od palm pa so rasle celo banane.

Družbo na letovanju so nam delali naši prijatelji iz skupine OVI III, za kar se jim lepo zahvaljujemo.

V četrtek pa smo žal morali pripraviti prtljago, zapustiti terme in se vrniti na Dobrno. Vsi smo se strinjali, da je prehitro minilo, vendar smo se v naš center vrnili bogatejši za nove izkušnje in z lepimi spomini.

Urška Perko,
razredničarka in knjižničarka

IGRE DOBRE VOLJE V CELJU

V četrtek, 12. maja, smo se v Celju udeležili iger, ki jih je organizirala OŠ Glazija. Tekmovali smo v različnih športnih disciplinah in se pri tem zelo zabavali. Med tekmovanjem nas je presenetila celotna rokometna ekipa iz Celja. To je bilo veselje! Fantje so nam pri nekaterih disciplinah tudi pomagali, da smo jih čim

hitreje in pravilneje izvedli. Ob koncu smo se z ekipo tudi fotografirali in v dar prejeli podpisano rokometno žogo. Po koncu iger nas je v telovadnici presenetil Miran Rudan, ki nam je priredil pravi mali koncert. Po odpetih pesmih in po energičnem plesu smo pojedli še odlično kosilo ter se posladkali s sladoledom. Želimo si še več podobnih druženj!

Vinko, Martin, Alen, Jasminko, Tonči, Bine in Tine,
uporabniki

Boris Holešek,
vzgojitelj

OBISK IZ NOVEGA MESTA

Gosi nas učijo sodelovanja in skrbi za drugega. Letijo v obliki črke V. Vsaka ptica s svojimi krili ustvarja vzgonski veter za tisto, ki ji sledi. Do svojega cilja pridejo hitreje in lažje, ker potujejo s pomočjo potisne sile drugega.

Kadar kaka gos zavije iz razvrstitve, takoj začuti zračni upor in odpor do samostojnega letenja ter se hitro vrne v jato, da izkoristi vzgonsko silo ptice pred seboj. Ko se vodilna gos utrudi, zavije nazaj in vodstvo prevzame druga gos. Gosi iz ozadja vzpodbujajo tiste spredaj, da

ohranjajo hitrost. Končno, in to je zlasti pomembno, kadar kakšna gos omaga in pade iz razvrstitve, poletita za njo še dve gosi in pristaneta z njo, da ji zagotovita pomoč in zaščito. Z onemoglo ptico ostaneta, dokler ni spet sposobna leteti ali dokler ne pogine.

V petek, 13. 5., smo v CUDV Dobrna sprejeli obisk zaposlenih iz Varstveno delovnega centra Novo mesto. Za svoj zaščitni znak so izbrali elegantno vodno ptico, opisano v uvodu.. So eden izmed večjih VDC-jev v Sloveniji, v katerem v več dislociranih enotah uporabnikom zagotavljajo poleg zaposlitve pod posebnimi pogoji tudi bivanje. Poleg matične hiše so obiskali tudi naši dislocirani enoti na Dobrni in v Višnji vasi. Dopoldansko druženje je bilo namenjeno izmenjavi izkušenj in je kar prehitro minilo, zato jim bomo z veseljem ob priložnosti vrnili obisk.

Brigita Kuder,
vodja IVO, VDC

28 OBISKAL NAS JE E-TRANSFORMER

Ponovno nas je obiskal E-transformer. Prirejen multimedijski tovornjak, v katerem se nahaja potujoča razstava s svojo pojavnostjo, zbuja pozornost in na

izviren način privablja učence k ogledu učnih vsebin na temo recikliranja elektronskih odpadkov. Unikatno vozilo je plod slovenskega znanja. Zložljivo konstrukcijo je zasnovalo podjetje MF-CT iz Ljutomera, izložbene vitrine podjetje IDEAL iz Velenja, razstavo je pripravil Šolski center Velenje, razsvetljavo Skupina Počivavšek, nalepke Indizajn. Sončna elektrarna na strehi, ki ob normalnih pogojih zadostuje za dva dni delovanja vozila, je donacija Gorenja Solar, za oblikovanje simpatičnih gradiv in poslikavo gradiva pa so poskrbeli v Gorenje Design Studiu.

V petek, 13. 5. 2016, se je E-transformer ustavil tudi v našem centru. Z zanimanjem smo si ogledali multimedijske predstavitve na temo odpadne elektronike in razstavne eksponate - sestavne dele velikih in malih gospodinjskih aparatov v obliki eksplozijskih sestavnic. Na obisk in ogled so prišli tudi učenci OŠ Dobrna, ki so si z zanimanjem ogledali multimedijsko predstavitev. Hkrati z obiskom transformerja je potekala zbiralna akcija odpadne elektronike, pri kateri smo se prav tako izkazali. Zbrali smo dva zabojnika odpadne elektronike, sijalk, kartuš, tonerjev in iztrošenih baterij.

Z vse večjo ponudbo in uporabo elektronskih aparatov v gospodinjstvih se veča tudi količina elektronskih odpadkov, ki so zelo obremenilni za okolje, zato je toliko bolj pomembno, da imamo vzpostavljen učinkovit sistem recikliranja. Predavatelj nam je povedal, da se v Sloveniji dnevno nabere za osem tovornjakov odpadne elektronike, ki bi ob neustrezni hrambi in odlaganju obremenjevala in zastrupljala naše okolje. V okviru projekta Ekošola imamo že vrsto let vzpostavljen

ločen sistem zbiranja tovrstnih odpadkov. Zbiramo odpadne sijalke, tonerje in kartuše, iztrošene baterije in akumulatorje ter dotrajane elektronske naprave.

Posamezna skupina naštetih odpadkov zahteva svoj način predelave in reciklaže. V GSM aparatih se

nahajajo redki elementi: indij, iridij, zlato. V nekaterih sijalkah in hladilnih aparatih je uporabljen plin, ki je posebej obremenilen za okolje, nekateri aparati vsebujejo težke kovine.
Če želimo ohraniti okolje, v katerem živimo, moramo skrbno ravnati z odpadki. Veselimo se naslednjega obiska E-transformerja.

Simon Krajnc,
eko koordinator

E-TRANSFORMER NA OBISKU

V Center za usposabljanje delo in varstvo Dobrna je prispel zelo zanimiv tovornjak E-transformer. V njem smo si ogledali kratek filmček o recikliranju e-odpadkov, kot so baterije, mobilni telefoni, sijalke. Izvedeli smo, da je ločevanje teh odpadkov zelo pomembno za ohranjanje čistega okolja. E-transformer je imel veliko prikolico, v kateri so bili razstavljeni mobilni telefoni, likalnik, ohišje mobilnega telefona, ohišje računalnika, polnilec za polnjenje mobilnega telefona in sijalke. Ogledali smo si tudi kabino, v kateri sedi voznik tega posebnega tovornjaka. V kabini sem sedel tudi jaz. Zelo sem užival, bilo mi je zelo všeč. Počutil sem se zelo varnega. Preizkusil sem, ali volan deluje. V tovornjaku sta bila tudi radio in prva pomoč v primeru nesreče. Želim si, da pripeljejo tovornjak na ogled tudi naslednje leto, saj je bila celotna predstavitev zelo izvirna in poučna.
To bi bilo vse za danes. Od vas se poslavlja vaš najboljši učenec Alen.

Alen,
uporabnik

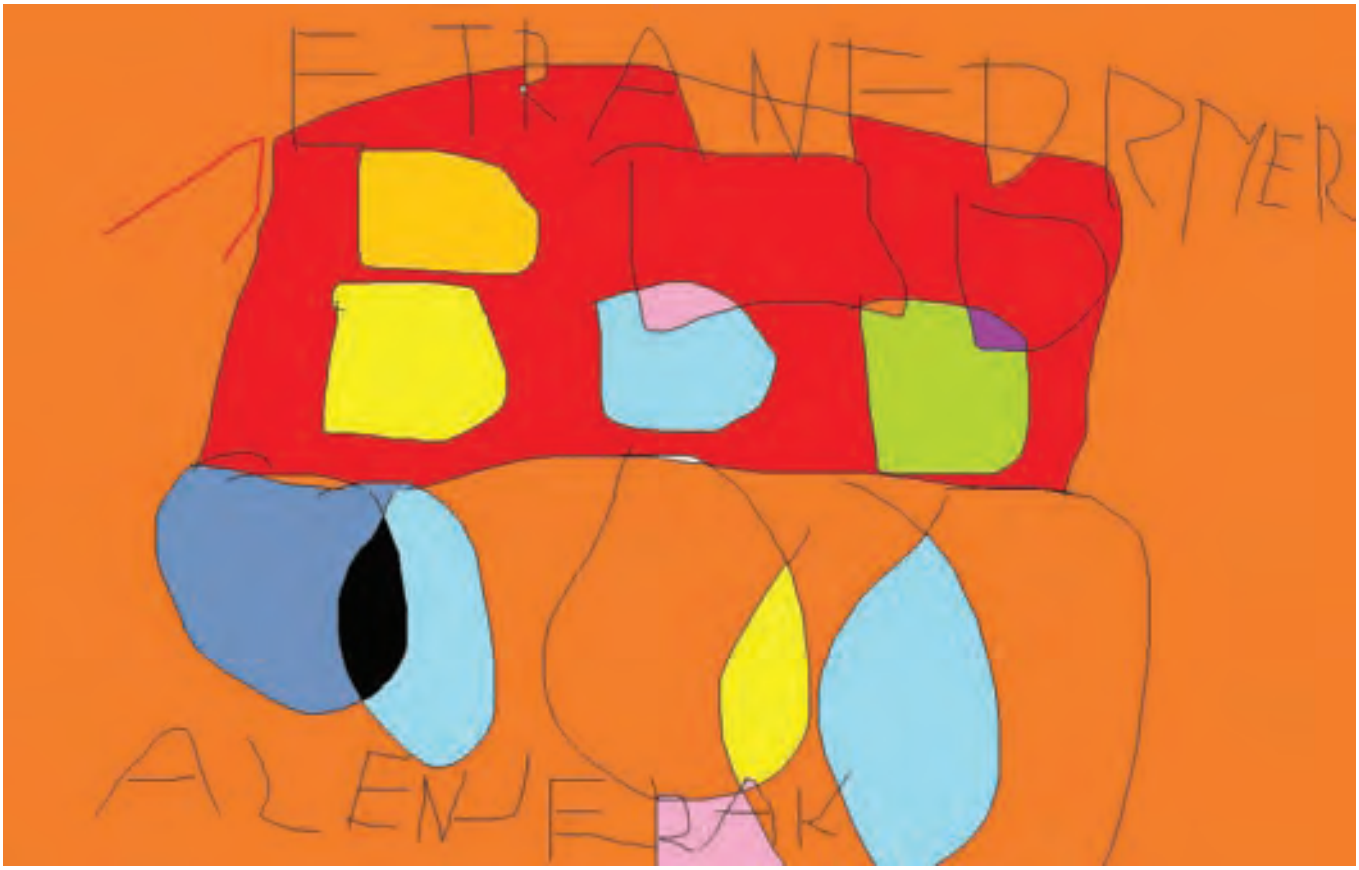

LIKOVNA KOLONIJA V ČRNI NA KOROŠKEM

V Črni na Koroškem je letos potekala že 13. likovna kolonija. Letošnja je bila prav posebna, saj smo ustvarjali v nekdanjem Rudniku svinca in cinka Mežica, sedaj v rudarskem muzeju Podzemlje Pece. Korošci so ga preuredili v muzejsko-rekreativni center, saj se

po rovih lahko vozite tudi s kolesi, čolnarite, lahko se peljete z vlakom v notranjost rudnika in si ogledate rove.

V sredo smo se odpravili po ovinkasti cesti na Koroško. Bilo je sončno, zeleno, mirno, sveže, ljudje zelo prijazni, kot je za Korošce tudi značilno. Privoščili smo si kosilo in se pripravili na ogled rudnika. Ker smo vedeli, da je v

jami hladno, smo se zelo toplo oblekli, dobili smo tudi dežne plašče, čelade ter naglavne svetilke.

Sumničavo smo pogledovali proti lesenemu vlakcu, ki se je zdel ves razmajan in bolj podoben igrači kot pravemu vlaku. Ko pa so nam povedali, da je v enem vagonu prostora za osem oseb, smo le ostrmeli in se začudili. Stlačili smo se v vagončke, vendar ni bilo tako hudo, kot smo predvidevali sprva. Rudarji, veliki in močni ljudje, so se vsak dan vozili s temi vlaki na delo v rudnik precej dalje kot mi. Zaprli so vagone, strogo so nam prepovedali odpirati vrata. Le kdo bi si kaj podobnega drznil! Sledila je tišina. Nihče ni vedel, kaj nas čaka. Vlak je potegnil, začelo nas je premetavati, ropotalo je kot le kaj. Ko smo izklopili lučke, je zavladala trdo trda tema. V petnajstih minutah smo prevozili tri kilometre in pol in spustili smo se dobrih devetdeset metrov v globino rudnika, a imeli smo občutek, da drvimo s hitristjo vsaj dvesto kilometrov na uro. Kljub temu da nas je bilo čisto čisto čisto malo strah, je bilo doživetje nepozabno. Veliko boljše od zabaviščnega parka!

Prostora v podzemlju je bilo obilo in poiskali smo si svoj rov. Tokrat smo ustvarjali na temo dela. Jasminko si je izbral delo konjarja, Zlatko delo taksista, Tadej delo v tovarni čokolade ter Bine delo v rudniku. Sploh ne vem, kam je pobegnil čas. Hitro smo morali dokončati, pospraviti ter se organizirati, da nam je ostalo še nekaj trenutkov za raziskovanje.

Čeprav je bil rudnik osvetljen, je bilo po kotih in rovih strašljivo mračno. Ostali bi v temi, če si ne bi svetili z

28

naglavnimi svetilkami. Med raziskovanjem nismo našli niti enega krampa, temveč polno raznovrstnega železja, ki so ga uporabljali nevemzakajže. Med vračanjem smo bili bolj sproščeni in smo tudi veselo zapeli. Čeprav je bilo v jami zanimivo, smo bili veseli, ko smo ugledali

sonce. Po kosilu so organizatorji pripravili ples za vse pogumne umetnike. Bilo je zelo veselo. Udeleženci so si hitro poiskali pare in zaplesali.
Končno pa so na svetlo prispeli še naši izdelki. Presenetljivo živahnih barv so bili. Zadovoljni, da smo se lepo imeli in dobro opravili delo, smo se odpravili v gostišče, kjer smo imeli organizirano še nočitev in

večerjo. Ogledali smo si tudi bližnje mestece Prevalje. Na prvi pogled se zdi, da se v mestecu ne skriva nič zanimivega, vendar smo med sprehodom odkrili vrsto zanimivosti. Obiskali smo tudi gasilsko društvo, polno prijaznih mož. Dovolili so nam, da smo si pobližje ogledali njihovo postajo, sedli v vozila, vprašali to in ono. Po večerji smo odšli še na daljši sprehod ob nekdaj mrtvi reki Meži. Naslednji dan smo si ogledali simpatično predstavo v Kulturnem domu Črna, nato

je sledilo odprtje razstave naših del v likovnem salonu v Ravnah na Koroškem. Udeleženci so prijeli tudi priznanja, sledila je pogostitev ob slovesu.
Res nepozabno doživetje in več kot odlična organizacija Koroščev. Še pridemo na Koroško!

Jerneja Borovnik,
razredničarka

DAN ODPRTIH VRAT IN PODELITEV PRIZNANJ ZA OSVOJENO BRALNO ZNAČKO

V mesecu maju v našem centru organiziramo dneve odprtih vrat. Letos smo dogodek izkoristili tudi za podelitev priznanj za osvojeno bralno značko.

Ideja o tekmovanju za bralno značko CUDV-jev se je porodila v lanskem šolskem letu. Ideja je padla na plodna tla in septembra 2015 so se začele priprave na omenjeni projekt. Pogoj za uspešno zaključeno bralno značko je bil, da uporabnik prebere 4 knjige po lastni izbiri. V centru smo bralcem pripravili bralne kartončke, na katere so vpisovali prebrane knjige, vsak bralec pa je imel tudi svojega mentorja.

Na povabilo k sodelovanju pri bralni znački CUDV-jev so se odzvali CUDV Draga, CUDV Dornava in ZUDV Radovljica. Sodelovalo je 250 bralcev. Bralna značka je potekala od 1. novembra 2015 do 1. maja 2016.

Med celoletnim prebiranjem knjig so uporabniki ustvarili tudi čudovite izdelke, ki so jih pridno pošiljali v naš center.

V sredo, 19. maja, smo v CUDV Dobrna pripravili dneve odprtih vrat ter podelitev priznanj za osvojene bralne značke CUDV-jev.

Za obiskovalce smo pripravili likovno delavnico, na kateri so ustvarjali knjižne junake. Svoje nove podobe so tako dobili Medved Oliver, Čarovnica Lili, Franček, Mougli, Krojaček Hlaček, Grozni Gašper, Maček Muri in še nekateri drugi.

Po delavnici je sledila predstava navihane deklice Pike Nogavičke. Popeljala nas je na otok Taka-Tuka in nam predstavila svoje prijatelje gusarje. Čas v njeni družbi je hitro minil, ona pa nam je obljubila, da nas še kdaj obišče.

Končno dejanje pa je bilo podelitev priznanj. Dogodka se je udeležilo približno 50 bralcev, ki so se osvojenih priznanj zelo razveselili. Bralno značko je uspešno zaključilo 221 bralcev.

Podelili pa smo tudi našo »štafetno sovo«, ki je poletela na Ljubljansko barje, natančneje v CUDV Draga Ig. Tam bodo prihodnje leto organizirali zaključno prireditev bralne značke CUDV-jev.

Sonce je pregnalo temne oblake in po končani podelitvi priznanj smo se iz telovadnice odpravili na pogostitev. Pod nadstreškom sta nas pričakali bogato obloženi mizi in čudoviti pisani koktejli.

Zahvaljujem se vsem, ki ste sodelovali pri organizaciji dnevov odprtih vrat ter Barbari in Simonu za priznanja,

28

Jerneji za oblikovanje, Heleni za pripravo knjižnih junakov, Robiju za tehnično pomoč, Danijelu, Brigiti in Mimiki za pomoč pri pripravi kanapejev, vsem zaposlenim v kuhinji za pogostitev in Andreji za dekoracijo ter slastne koktejle.

Urška Perko,
knjižničarka

DAN ODPRTIH VRAT ZA ZAPOSLENE IN NJIHOVE SVOJCE

V petek, 20. 5., smo se v velikem številu srečali na že tradicionalnem dnevu odprtih vrat za zaposlene in svojce zaposlenih. Pridružili so se tudi uporabniki. Spodbujali smo pogumne plezalce pri plezanju po plezalni steni, pekli hrenovke in jabolka v indijanskem šotoru, jezdili konja, uživali v senzorni sobi, se družili ob igralih in okusno pripravljeni hrani. Tudi ploha ni skalila dobrega vzdušja.

Iz anket smo razbrali, da so bili udeleženci z aktivnostmi zelo zadovoljni. Prejeli smo tudi nekaj risbic otrok zaposlenih.

Vsem, ki ste kakorkoli pripomogli, da je dan odprtih vrat za zaposlene in svojce uspel, se iskreno zahvaljujem. Še posebej pa se zahvaljujem Tini, Urški, Marjanu, Denisu, Alešu, Neži, Cirili, Niki, Tinetu, Tomažu, Nataliji, Sabini, Damjanu in Ireni ter plezalcema, saj ste nam pripravili popoldne, pestro in zanimivo za vse udeležence.

Veselimo se že naslednjega dneva odprtih vrat ;)

Mateja Čerenak,
zastopnica DPP

28. DAN ZA KUHANJE

OB TORKIH V SKUPINI UŽD A SKUHAMO KOSILO IN VEČERJO. KOSILO SKUHAMO PO JEDILNIKU, KI GA PRIPRAVIJO KUHARICE, ALI PA SI RECEPT IZBEREMO SAMI. V ODDELKU IMAMO TUDI KUHARSKO KNJIGO, ZATO VEČKRAT V NJEJ POIŠČEMO KAKŠEN ZANIMIV RECEPT. SESTAVINE POIŠČEMO V KUHINJI. DOGOVORIMO SE, KDO BO KAJ NAREDIL. KATARINA LUPI KROMPIR, MAJA POMAGA PRI PEKI PECIVA, MIHA REŽE IN MLEJE SESTAVINE Z MEŠALNIKOM, JAZ PA PO NAVADI ČISTIM SOLATO. ALJAŽ IN TINE STA ŽE PRAVA KUHARSKA MOJSTRA. GAŠPER, ERIKA IN DANIJELA OPAZUJEJO IN OCENJUJEJO NAŠE DELO. TUDI VEČERJO SI VČASIH SKUHAMO PO LASTNI ŽELJI. OBČASNO SPEČEMO PECIVO ALI PRIPRAVIMO SLADICO, KI NI OBIČAJNO NA JEDILNIKU. TAKŠNA JE TUDI POSEBNA SLADICA CREME BRULEE. PRILAGAM RECEPT.

SESTAVINE:

500 ML SLADKE SMETANE
1 VANILIN STROK
120 G SLADKORJA
6 RUMENJAKOV

POSTOPEK:

V POSODO NAJPREJ VLIJEMO SLADKO SMETANO IN DODAMO VANILIJEV STROK TER ZMES SEGREVAMO MINUTO ALI DVE, TIK POD VRELIŠČE. RUMENJAKE IN SLADKOR ZMEŠAMO V KREMASTO ZMES. SMETANO ODSTAVIMO, DA SE MALO OHLADI. VANILIJEVEMU STROKU POSTRGAMO SREDICO IN JO DODAMO V MASO, NATO MED RUMENJAKE IN SLADKOR POČASI VLIVAMO SLADKO SMETANO. NASTALO MASO VLIJEMO V KERAMIČNE POSODICE, JIH ZLOŽIMO V PEKAČ TER DOLIJEMO DO POLOVICE POSODIC VODO. NATO DAMO PEČI. PEČEMO PRI 140 STOPINJAH PRIBLIŽNO 30 MINUT.

DOBER TEK ŽELIM.

SARA BELINA
uporabnica
(s pomočjo Mojce Trontelj)

VKLJUČEVANJE V LOKALNI VRTEC

Predstavili bova vključevanje otroka z Downovim sindromom v program za predšolske otroke v Vrtcu Dobrna. Ideja je zorela kar nekaj časa, odločilni pomen so pri tem imele pozitivne izkušnje izvedenega projekta Drugačnost združuje, ki ga je v letu 2007 zasnovala in realizirala sodelavka Tatjana Šušteršič. Namen projekta je bilo vzpostaviti sodelovanje oseb s posebnimi potrebami z otroki iz vrtca in šole ter lokalnim okoljem. Organiziranih je bilo več delavnic, ki so potekale na različnih lokacijah, v večini pa so bile realizirane v Centru za usposabljanje, delo in varstvo Dobrna.

Odločitev za tokratno vključevanje je temeljila na spoznanju, da bi bilo za dečka zelo koristno, da bi pridobil izkušenje pri vzpostavljanju socialne

interakcije in komunikacije z vrstniki, medsebojnem sodelovanju in druženju, učenju različnih spretnosti in veščin ter učenju po modelu. Želeli smo spodbujati tudi spoznavanje, razumevanje in spoštovanje različnih potreb sovrstnikov.

Pomembnejši dejavnik je bilo tudi dejstvo, da se v naš center vse pogosteje vključujejo tudi predšolski otroci s posebnimi potrebami.

V letu 2014 smo se pričeli dogovarjati z vodjo Vrtca Dobrna glede izbire ustrezne skupine. V njihov program se je v šolskem letu 2014/15 začel vključevati takrat sedemletni fant z Downovim sindromom s pomembnim razvojnim primanjkljajem. Za uspešno vključevanje je zelo pomembno sodelovanje z vzgojiteljicama in njuna pripravljenost za tovrstno povezovanje. Srečanja z vrstniki potekajo enkrat tedensko po eno uro v vrtcu ob spremstvu strokovne delavke iz centra.

Po dobrem letu in pol sodelovanja opažamo več pozitivnih sprememb v interakciji z vrstniki tako pri fantu z Downovim sindromom kot pri otrocih v vrtcu. Vrstniki ga pogosteje vključujejo v igro, želijo si njegove pozornosti, mu nudijo pomoč, z njim sodelujejo in ga sprejemajo.

Med procesom medsebojnega sodelovanja so otroci v vrtcu spoznali različnost fantovih potreb in se nanje pozitivno odzivali, hkrati pa so z otroško radovednostjo postavljali vprašanja o njegovi drugačnosti.

Sodelovanje med vrtcem, OŠ Dobrna in našim centrom je vse tri ustanove še bolj povezalo. Redno se srečujemo na organiziranih dogodkih tako v vrtcu, šoli kot v našem centru.

Vključevanje otrok s posebnimi potrebami v redne oblike vzgoje in izobraževanja jim nudi številne možnosti v procesu normalizacije.

Avtorici sva meseca marca prispevek predstavili na 24. izobraževalnih dnevih Društva specialnih in rehabilitacijskih pedagogov Slovenije v Portorožu. Osrednja tema je bila Socialna vključenost oseb s posebnimi potrebami ali Kako lahko drugače?.

Za zelo kooperativno sodelovanje se zahvaljujeva ravnatelju OŠ Dobrna, vodji Vrtca Dobrna ter strokovnim delavkam v vrtcu.

Vanja Sušec,
razredničarka

Mojca Trontelj,
logopedinja

28 DOGAJALO SE JE V SKUPINI OVI III

28

MATP IGRE

Med šolskim letom smo se v okviru fizioterapevtskih obravnav pripravljali na tekmovanje ter izvajali redni program treningov motoričnih aktivnosti MATP. Uporabniki v okviru MATP izvajajo motorične

aktivnosti po principu razvojno-nevrološke obravnave z namenom, da bodo lahko uporabljali aktivnosti v

vsakdanjem življenju. Pomembno je, da uporabniki izvedejo aktivnost čim čbolj samostojno, pri čemer se upoštevajo njihove sposobnosti in zmožnosti. Zelo pomembni sta vzpodbuda in pohvala terapevta.

Z uporabniki smo komaj čakali, da pokažemo svoje spretnosti na organiziranih igrah MATP, saj smo se med pripravami zelo trudili.

MATP iger celjsko-koroške regije smo se udeležili v soboto, 14. maja 2016, na Ponikvi pri Šentjurju. V jutranjih urah smo se odpeljali novim izzivom nasproti. V telovadnici OŠ Ponikva so nas pričakali nasmejani obrazi vseh sodelujočih. Najprej je sledilo odprtje MATP iger in himna. Nato se nam je predstavila še živahna otroška plesna skupina, s katero smo tudi malo zaplesali. Po uvodnem delu smo sproščeno

začeli s premagovanjem našega poligona in končno pokazali, kaj vse smo se naučili. Naši tekmovalci so se res potrudili in bili so seveda najboljši, saj so aktivnosti izvedli po svojih najboljših močeh. Po napornem in

prijetnem tekmovanju je sledila še skupinska igra s ponjavo in čisto prava zabava z DJ-jem. Plesali in veselili smo se vsi sodelujoči. Po prekratkem druženju

je sledila še slavnostna podelitev medalj, s katerimi smo se vsi ponosno vrnili v naš center.
V petek, 20. maja 2016, pa smo se udeležili še MATP iger v Rijeki. Proti morju smo se polni pričakovanj odpravili v zgodnjih jutranjih urah. Ko smo prispeli, je bilo že prijetno toplo, pred dvorano pa so se že zbirali tekmovalci polni pričakovanj, tako kot mi. Tudi tukaj je najprej sledilo slavnostno odprtje MATP iger, prisluhnili smo himni. Nato nam je zapela mlada glasbenica, z zanimivo baletno točko pa so se predstavile deklice iz plesne šole. Sledilo je tekmovanje z dvanajstimi postajami. Pri aktivnostih smo pokazali svoje tekmovalne sposobnosti in vse naše spretnosti, ki smo se jih med letom naučili. Po končanem tekmovanju je sledil zaslužen odmor s prigrizkom in pogledom na morje. Prejeli smo tudi zaslužene medalje, na katere smo zelo ponosni. Z novimi vtisi in izkušnjami smo se zadovoljni odpravili proti našemu centru.
Že se veselimo naslednjega šolskega leta, saj komaj čakamo, da se ponovno udeležimo MATP iger in združimo prijetno s koristnim. Še naprej se bomo pridno pripravljali v okviru fizioterapevtskih obravnav in urili naše spretnosti.

Adrijana Podpečan,
fizioterapevtka

28 TERAPIJA IN AKTIVNOSTI S POMOČJO PSA V CUDV DOBRNA V ŠOLSKEM LETU 2015/16

V letošnjem šolskem letu sta nas občasno obiskala psa Lili in Jaka. Aktivnost s pomočjo psa deluje motivacijsko, izobraževalno in rekreativno ter izboljšuje kakovost življenja uporabnikov. Terapija s pomočjo psa je ciljno

usmerjena dejavnost, izvaja se pod posebnimi pogoji in je del širšega medicinsko-rehabilitacijskega in vzgojno-izobraževalnega procesa v CUDV Dobrna.
Iz mnogo tujih znanstvenih študij je razvidno, da

psi v socialno varstvenih zavodih in zdravstvenih institucijah, v katerih prebivajo ali se habilitirajo osebe z razvojnimi motnjami, zelo dobro vplivajo na psiho-telesno počutje posameznika, ki ga je bolezen, okvara, prizadetost "prikrajšala" za polnovredno, pogosto tudi samostojno in neodvisno funkcioniranje. Pri terapiji si je fizioterapevt Tine pomagal z različnimi posebnimi pripomočki za vodenje terapevtskega psa, kot so zaponke na povodcu, ovratnice, oprsnice. Učenci so se med drugim učili pravilnega razvrščanja različnih oblik hrane in priboljškov v barvne posodice, učili so se diskriminacije, manipulacije z različnimi predmeti, ki sta jih Lili in Jaka pridno iskala. Prav tako jih je fizioterapevt naučil, kako pravilno skrtačiti psa, kako ga pripraviti na učno uro in številnih drugih gibalnih spretnosti. Učenci so se naučili nadeti psu oprsnik, pripeti oprsnik na povodec, vzeti krtačo iz torbe, ukazati psu naj »čaka« (bodisi stoje, leže, sede), skrtačiti psa, pobožati psa, pohvaliti psa, poimenovati dele psa, dotakniti se določenih delov psa. Dejstvo je, da aktivnost in terapija s psom ne vplivata pozitivno samo na izboljšanje motoričnih sposobnosti, ampak pomembno delujeta tudi na telesne in psihološke kazalnike stresa. Terapija pozitivno vpliva na razvoj telesnih, socialnih, čustvenih, kognitivnih funkcij ter pripomore k uresničevanju ciljev medicinske rehabilitacije in drugih vzgojnih in izobraževalnih ciljev. Lili in Jaka sta se vsem pustila veliko božati in nasploh sta uživala v stikih z različnimi uporabniki.
Zakaj prav psi? Terapevtsko moč psov uporabljajo po vsem svetu v različnih javnih zavodih in podobnih zdravstvenih in socialnih ustanovah. Na tiste, ki trpijo zaradi socialne izolacije, slabe samopodobe in pomanjkanjem zanimanja za življenje, ima lahko stik s psi neizmeren učinek. Psi nam ponujajo brezpogojno ljubezen in so lojalni, zvesti. V nasprotju z ljudmi pa kosmatinci nikoli ne obsojajo osebe, ki ga hrani oziroma ljubkuje. Pes se tudi nikoli ne pritožuje nad posameznikovim videzom, gibalnimi in intelektualnimi sposobnostmi, ampak nas v celoti sprejema takšne, kakršni smo. Priljubljeni kosmatinci lahko služijo kot sprožilci za vzpostavljanje miru s posameznikovo preteklostjo, kar je lahko ključnega pomena pri soočanju s samim seboj. Terapija z živalmi je primerna za otroke in mladostnike ter odrasle, saj imajo radi živali, zato so pri igri z njimi veliko bolj sproščeni, hkrati pa dovzetnejši za učenje in delo. S tem ko urijo psa, si izboljšujejo samopodobo, z božanjem se sproščajo, z metanjem žogice izboljšajo motorične

sposobnosti, hkrati pa se v družbi psov učijo boljšega sporazumevanja z ljudmi.
Tudi v CUDV Dobrna se zavedamo temeljnega pomena terapevtskega dela, usmerjenega v spremljanje in vplivanje na zmožnosti uporabnikov, da v različnih življenjskih obdobjih dosegajo zadovoljstvo v vlogah in nalogah, ki so bistvene za zadovoljujoče življenje in obvladovanje sebe in okolja. Z integracijo terapevtskih aktivnosti želimo pri terapiji s psom namensko in v najvišji možni meri motivirati naše otroke, mladostnike in odrasle z motnjo v duševnem razvoju, da razvijajo in vzdržujejo sposobnosti za čim bolj neodvisno, zadovoljivo življenje. Psi so odlični pri zadovoljevanju človekovih potreb po pozornosti, telesnem stiku, ljubkovanju, saj ljudi ne ločujejo po duševnih sposobnostih, videzu ali starosti, temveč jih resnično sprejmejo takšne, kot so.
Terapijo s pomočjo psa vodi mag. Tine Kovačič, dipl. fizioterapevt z dodatnim strokovnim znanjem ter izkušnjami s terapijami in aktivnostmi s pomočjo živali. Terapijo s pomočjo psa bomo tudi v prihodnje zasnovali tako, da bomo z njo pospeševali oziroma olajšali izboljšanje uporabnikovih motoričnih, socialnih, emocionalnih in nenazadnje kognitivnih funkcij. Želimo si, da bi se tudi v prihodnje v našem centru redno izvajala terapija s pomočjo psa kot dopolnili program medicinske rehabilitacije.

mag. Tine Kovačič,
vodja oddelka medicinske rehabilitacije

DM TEK ZA ŽENSKE

«… in naslednje leto gremo spet …« so bile naše besede, ko smo se lansko leto vračale z
DM teka za ženske v Ljubljani.

Tako smo se tudi letos odločile, da se udeležimo 11. DM teka v Ljubljani, sicer v malo manjši zasedbi kot lani, vendar še vedno se nas je nabralo za manjši avtobus.
Izbrale smo 5 naših deklet in 9 spremljevalk ter pričele s skupinskim urjenjem v teku ob torkih in četrtkih. Pridno smo se pripravljale in tekle po naši že ustaljeni lanski trasi, in sicer po travnikih in sprehajalnih poteh ob potoku Dobrnici, vmes naredile vaje za ogrevanje, v prikaz katerih sem aktivno vključila tudi naša dekleta. Ugotovile smo, da smo bile pri vadbi teka in vzdržljivosti letos uspešnejše kot lani, saj smo se vsakič na cilj vrnile 10 minut prej kot v lanskem letu. Vadbo smo zaključile z vajami za raztezanje in se prijetno utrujene vrnile v skupine in na delo.
Na DM tek za ženske smo se prijavile kot skupina iz CUDV Dobrna.
V soboto, 28. maja, smo se že zgodaj zjutraj športno oblekle in obule. Vesele smo bile pozdrava in spodbudnih besed naše direktorice Brede, ki nas je pred odhodom v Ljubljano prijetno presenetila. Seveda smo si zaželele tudi svojega fotografa in letos je to vlogo prevzel Simon. Na avtobusu smo si razdelile majice s štartnimi številkami, ki so bile letos v rumeni barvi.
V Ljubljani smo se pridružile množici žensk in za vse nas je bil to vseslovenski ženski tekaški praznik. Povsod je zavladala neprekosljiva ženska energija. S tekom smo letos začele v parku Tivoli in tekle proti Rožniku ter nazaj. Pot je bila dokaj zahtevna vendar prijetna. Vse smo pretekle zastavljeno traso, dolgo 5 km. Na cilju so nas pričakali z glasbo skupine Čuki in moderatorji Radia

1. Po dobri hrani in zabavi smo se v popoldanskih urah odpravile proti domu, seveda še prej smo si privoščile zasluženo skodelico kave.

Ob povratku v center je vsaka udeleženka teka dobila še veeeeliko vrečko z različnimi kozmetičnimi in drugimi izdelki. Vse smo je bile zelo vesele.

Skupaj smo preživele čudovit dan, poln smeha, zabave in lepih trenutkov. Čestitke in pohvale našim tekačicam za pripravljenost na sodelovanje pri pripravah na dogodek in seveda tudi Simonu, ki mu je uspelo fotografirati naše lepe trenutke.
Pravijo ..., da v tretje gre rado ...

Milena Oprčkal,
organizatorka

28 USTVARILI SO

Liki - kolagrafija - Tadej

Liki - kolagrafija - Sara

Domačija - linorez - Martin

Hiše v naselju - linorez - Alen

Zima - mešana tehnika - Tadej

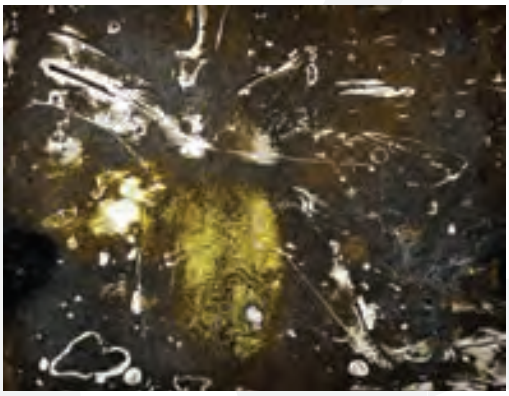

Točke - kolagrafija - Kristjan

Cerkev - šablonski tisk - Zlatko

Pomlad - kolagrafija - Tina

Stopinjice 28, Glasilo CUDV Dobrna
ISSN 2463-9907
Urednik: Simon Krajnc
Grafično oblikovanje: Silvo Lavtižar, CPARK
Lektorica: Urška Dečman
Tisk, tehnična priprava in prelom: CPARK
Članke in fotografije so prispevali zaposleni in uporabniki CUDV Dobrna, njihovi svojci ter obiskovalci.
Izdano: Dobrna, junij 2016
Naklada: 250 izvodov
Brezplačen izvod